

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

01 квітня 2021 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Також традиційно трансляцію на ютуб і потім в чат нашого сьогоднішнього комітету я скину посилання на трансляцію. Зараз прошу почекати хвилинку, поки вона завантажиться. Так, я розмістив посилання на ютуб трансляцію в чаті нашого сьогоднішнього онлайн-комітету.

Шановні члени комітету, шановні присутні, на мою пропозицію провести сьогодні комітет надійшло 13 згод від народних депутатів членів комітету, що складає більше половини від затвердженого Верховною Радою України кількісного складу комітету. Отже, відповідно до підпункту 2 пункту 4 розділу VIII "Прикінцевих положень" Закону України "Про комітети Верховної Ради України" ми можемо сьогодні проводити засідання комітету в режимі відеоконференції.

Прошу, як організаційне таке питання, вимикати мікрофон, якщо ви не виступаєте на засіданні для того, щоб не заважати народним депутатам, членам комітету, і щоб у нас не було потім проблем з розшифровкою нашої трансляції.

Пропоную перевірити сьогодні, хто із членів комітету присутній зараз на засіданні комітету, як ми це традиційно завжди робимо.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Іван Романович, ви десь...

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній. Дякую.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – присутній.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Є, присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Поки немає.
Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ Народний депутат Пузанов. Не бачу щось.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій. Десь Богдан Григорович приєднався до нас, потім тоді.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Так, тобто зараз присутні 19 народних депутатів-членів комітету. Кворум є, можемо розпочинати нашу роботу. Оголошую засідання комітету відкритим.

Вам був запропонований порядок денний. Вчора він був надісланий через СЕДО на електронні пошти десь о 2 годині, а до цього навіть пропозиція з порядком денним була в нашому чаті розміщена ще раніше.

Є пропозиція проголосувати за затвердження порядку денного за основу.

Прошу голосувати. Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Немає.
Народний депутат Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Я сказав – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Народний депутат Пузанов. Поки нема.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таким чином: 20 – за, проти – 0, утримались – 0.
Рішення прийнято.

Чи є пропозиції до порядку денного? Чи можемо проголосувати в цілому?

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, всім доброго дня! Я хотів звернутися до вас зі своїми думками що ми розглядаємо в порядку денному, що ми маємо розглядати в порядку денному, як ми маємо рухатися.

Колеги, я бачу декілька ключових питань, які ми маємо щонайменше обговорювати на комітеті, бажано – і приймати рішення щодо них.

Перше питання, на яке я хотів би звернути увагу, – це питання, пов'язане з станом фінансування судової влади. Ви знаєте, що в нас є робоча група, яку я возглавляю. І відповідно є в нас на сьогоднішній день рішення, яке ми спромоглися отримати разом з членами комітету, разом з головою комітету, – це додаткове фінансування в розмірі 600 мільйонів гривень на судову владу. Є відповідний законопроект зареєстрований. І я вважаю, є необхідним в "Різному" це обговорити, якщо є пропозиції і думки додаткові щодо цих питань.

Другий момент. Я вважаю, що є не менш важливим питання поновлення добору суддів чи відновлення добору суддів. Всі ми знаємо, що є на сьогоднішній день наш законопроект 3711-д, який знаходиться у стадії на друге читання готується, є відповідні правки. Я вважаю, що є необхідність обговорити, профільному підкомітету вказати, що є які проблеми із затримкою, коли буде відповідний законопроект підготовлений. Оскільки ми всі розуміємо, що у разі, якщо він буде проголосований, то Вища кваліфікаційна комісія суддів щонайближче буде сформована в кінці цього року, не раніше. А якщо ми не проголосуємо цей законопроект, то ми маємо бути готовими до того, щоб вийти на варіант поєднання функціоналу Вищої кваліфікаційної комісії, Вищої ради правосуддя, в повноваженнях Вищої ради правосуддя. Це єдиний варіант, поновити добір суддів в належний час.

І третє питання, яке я пропоную також в іншому обговорити, – це питання, пов'язане з станом на сьогоднішній день Конституційного Суду України. Є нові рішення, які були прийняті тими чи іншими посадовими особами і органами в нашій державі. Є розуміння, напевно, як вже відбуваються чи продовжують відбуватися засідання Конституційного Суду України. Я пропонував би це питання обговорити, щоб інформацію відповідно надала нам керівниця відповідного підкомітету також і щоб ми надали свої пропозиції або прийняли до уваги відповідну інформацію, якщо все у нас гаразд з цими питаннями.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Тоді, коли дійдемо до "Різного", тоді будемо визначатися з тим, які питання в "Різному" ми зможемо обговорити. У мене немає зауважень щодо того, щоб ми обговорили в "Різному" ті чи інші пропозиції, в тому числі ті, які зазначив народний депутат Демченко.

Чи є інші пропозиції до порядку денного, чи можемо голосувати в цілому?

Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Пане голово, я б запропонував включити в порядок денний, не в "Різне", а в порядок денний питання щодо ситуації, яка склалася навколо Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, я думаю, що це питання запропоновано розглянути у пункті "Різне". Ми обговорювати можемо в принципі будь-які питання, але для того, щоб ми зрозуміли, чи ми там якийсь акт приймаємо, як комітет, чи просто обговорюємо, то, я думаю, що достатньо буде обговорити це питання у пункті "Різне", а після цього вже визначатися, мабуть, якимось питанням ви можете запропонувати на наступний комітет, ми будемо з тим визначатися, якщо ви будете вважати за необхідне.

Ольга Совгиря, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Я не зовсім погоджуюся з постановкою питання запитати у підкомітеті, що відбувається у Конституційному Суді. Тому що, по-перше, у підкомітеті немає такого повноваження, по-друге, якщо йдеться про представництво моє у Конституційному Суді, представництво Верховної Ради, теж саме за положенням про Представника Верховної Ради у Конституційному Суді у мене немає повноваження моніторити чи давати якусь оцінку, там зовсім інший функціонал. Тому я в даному випадку можу взяти участь тільки як народний депутат на рівні з усіма іншими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Ще раз, давайте дійдемо до "Різного", у нас досить такий розгорнутий порядок денний, а після цього вже будемо визначатися в "Різному".

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, при всій повазі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, ви хочете поставити на голосування?

ВЛАСЕНКО С.В. Ну конечно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поставити на голосування пропозицію...

НІМЧЕНКО В.І. Я вибачаюся, я хотів слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я не бачив. Василь Іванович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І, Мені дуже прикро, що я такий вже маленький, що мене не видно. Разом з тим, я хотів би сказати, що питання в "Різному" – параліч роботи Конституційного Суду – це, по суті, дискредитація конституційної юрисдикції, і воно заслуговує на увагу, розгляду та постановки питання, а не "Різного". І те, що сказав Власенко, воно заслуговує на увагу і я підтримую.

Шановні колеги, іде питання про порушення конституційних приписів. І як ми можемо відносити в "Різне"? І тоді хотів би, щоб ми все-таки розглянули. Ми проголосуємо і ми побачимо, що ми проголосуємо. Але це питання заслуговує на увагу як одне з самих важливих питань, а не питання "Різного", тому що "Різне" – це похідне, щоб ми... *(Не чути)*

І тому я погоджуюся з паном Власенком, що треба поставити на голосування і включити, може, навіть першим питанням, першим, суспільство чекає відповіді, якщо ми є Комітет правової політики.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович. Тобто ви підтримуєте пропозицію народного депутата Власенка.

Так, народний депутат Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голову.

Перед тим, я так розумію, була поставлена відповідна... має бути поставлена пропозиція на голосування. Я хотів би у Сергія Володимировича тоді запитати: а ми будемо яким чином формулювати питання порядку денного? І чи є у вас якийсь проект рішення з цього питання? Чи ми просто будемо обговорювати без прийняття рішення? Це хотілося би розуміти. Чи є проект рішення по запропонованому порядку денному?

НІМЧЕНКО В.І. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Сергій Володимирович, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Так а що ми приймати будемо?

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Дякую, пане голову.

Я ще раз озвучу формулювання порядку денного. Обговорення питання ситуації навколо Конституційного Суду України. Якщо за наслідками такого обговорення комітет буде вважати за необхідне прийняти будь-яке рішення, комітет доручить відповідній особі або особам підготувати проект такого рішення і проголосує його тоді, коли буде вважати за потрібне, припустимо, на наступному засіданні комітету. Але питання зараз звучить – обговорення.

Дякую.

БАБІЙ Р.В. Добре. Дякую, Сергій Володимирович. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло.

Тоді ставлю на голосування пропозицію народного депутата Власенка, які підтримана народним депутатом Німченком, якщо я не помилився: Додати до порядку денного такий пункт, як обговорення питання ситуації навколо Конституційного Суду України.

НІМЧЕНКО В.І. Не додати, а включити в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Включити до порядку денного. Да, додати, включати. Да, добре. Тоді прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Категорично "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

А, Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – утримався.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Поки не бачу.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Утрималася.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій. Богдане Григоровичу, ви з нами? Не бачу.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Шпенюв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 9 – за, 10 – утрималися, проти – 0.

Я ще раз перерахую, щоб... Таким чином: 9 – за, 10 – утрималися, проти – 0. Рішення не прийнято.

Тоді пропоную проголосувати порядок денний в цілому з врахуванням пропозицій, які озвучив народний депутат Демченко, які ми можемо обговорити в пункті "Різне", якщо ми дійдемо до пункту "Різне". Далі будемо визначатися вже в пункті "Різне", що саме будемо обговорювати.

Прошу проголосувати за порядок денний в цілому.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик Валерій Іванович.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соколев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. 13 – за, проти – 0, утримались – 6. Рішення прийнято.

Переходимо до обговорення питань порядку денного.

Перше питання. Це друге читання, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення розбіжностей та осучаснення реалізації майна в іпотеці та виконавчому провадженні (реєстраційний номер 3360-1).

Надаю слово голові підкомітету Фрісу Ігорю Павловичу. Будь ласка.

ФРІС І.П. Добрий день, пане голово! Ще раз, добрий день, шановні колеги! Вчора на засіданні підкомітету з питань організації діяльності органів юстиції ми з колегами, ті, що підключилися, обговорили питання щодо таблички з правками народних депутатів, які були подані до другого читання. Табличку ви всі бачили.

Які зміни конкретні були висловлені нашими колегами. Ми дійсно можемо пройти це, подивитися по тих, які враховані, і по тих, які відхилені. Одночасно з цим, я хочу звернути вашу увагу, що після того, як ми обговорили на підкомітеті вказані питання з нашими колегами народними депутатами, в тому числі до мене звернувся народний депутат Мотовиловець Андрій з питанням, що деякі правки, які вчора не були предметом розгляду на підкомітеті і де-факто вони були враховані підкомітетом, потребують уваги членів Комітету з правової політики і треба по них пройти окремо.

Це правки 36-40 народного депутата Качури, які, на думку авторів законопроекту і народних депутатів, у певній частині змінюють концепцію. Тобто ламають ту структуру законопроекту, яка мала на меті при його прийнятті в першому читанні такі правки, які пропонувалися народними депутатами до другого читання.

Якщо в когось є якісь зауваження по вказаних правках, таблиця була скинута як секретаріатом, так і мною особисто, народні депутати мали можливість з нею ознайомитися. В більшості правки до другого читання були направлені з метою деталізації, скажемо так, назви законопроекту і деталізації процедури звернення стягнення і приведень при виконавчому провадженні, і при реалізації предмету іпотеки на так званих прилюдних торгах, які тепер будуть називатися електронні аукціони. Тобто саме це є підставою для внесення змін до закону.

Пропонується наступна система щодо проведення цих електронних аукціонів із заниженням вартості. Є певні, скажемо так, думки стосовно того чи правильно чи не правильно зроблений диференційний підхід до об'єктів рухомого майна і об'єктів нерухомого майна, тобто відсоток заниження

вартості після того, як торги перші не відбулися і другі не відбулися, у них різне. Тобто на нерухомість іде менший відсоток зниження вартості, на рухоме майно, яке в принципі у більшому ступені амортизується, трішки більший відсоток. Але в будь-якому разі на нерухомість це не може бути менше ніж 70 відсотків, а на рухоме майно, мені здається, 60 відсотків первинної вартості.

Так само враховано багато правок народного депутата Цимбалюка, який визначав, що електронні аукціони повинні проводитися з можливою фіксованою ціною.

Не погоджено членами підкомітету питання щодо зменшення системи зниження цих торгів до 60 відсотків для нерухомості, 40 відсотків для рухомого майна. Деякі норми законопроекту до другого читання пропонується прийняти в певній редакції, редакційно врахувати їх.

Я готовий зараз, якщо немає ніяких зауважень членів комітету стосовно тих норм, які пропонуються підтримати або які відхилити, пояснити концепцію тих правок, про які зауважили народні депутати, а саме правок народного депутата Качури з 36-ї по 40-у.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Хочу повідомити членам комітету, що ми направляли запрошення для участі в комітеті всім авторам правок відповідного законопроекту. Тобто якщо є бажання у авторів правок або у членів комітету, будь ласка.

Я бачу, Сергій Демченко підняв руку. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голову.

Колеги, шановний Ігорю Павловичу, я хотів... запитання у мене таке. Було визначено, що деякі правки змінюють суть чи ідеологію взагалі цього законопроекту, тобто він нібито подавався чи реєструвався з однією метою, а внаслідок якихось правок ця мета змінилася.

Ви послалися насамперед на пана Мотовиловця, який, наскільки я розумію, тут відсутній. Чи можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є він.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді, пане Мотовиловець, до вас питання. Будь ласка, сформулюйте, я так розумію, ви головний ідеолог проектів, пов'язаних з продажем майна на відповідних майданчиках, електронних та неелектронних.

Скажіть, будь ласка, в чому суть, що змінюється там в ідеологічному плані і що держава отримає додатково чи втрачає в даному випадку? Оскільки ці електронні майданчики, наскільки я розумію, вони мають бути "не кишеньковими" і не лобістськими мають бути законопроекти, а виключно державницькими інтересами ми маємо користуватися. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Вітаю, шановні члени комітету! Дякую за представлене мені слово.

Яка мета законопроекту? Мета законопроекту – послідовна побудова правил продажу державного майна: іпотечного, банкрутства, приватизації та іншого. На сьогодні у нас є державне підприємство ProZorro.Sales., яке продає державне майно через ProZorro аукціони, підзвітне для громад, підзвітне для платників податків. Цю логіку ми почали від приватизації, після цього ми перейшли до банкрутства, а також зараз пропонуємо це робити і в іпотеці, і в будь-якому державному майні, яке є в нашій державі.

Що саме змінюється? Ми визначаємо, що ми знаходимося... При продажі квартири є початкова вартість, є кінцева ринкова вартість, по якій може купити це ринок. І ми визначаємо, як ми продаємо і що саме ми продаємо.

Наприклад, одна із правок, яку я прошу прибрати, каже про наступне, що адміністратор системи має кабінет для відвідувачів. Адміністратор

системи не може мати кабінет, бо він тільки надає доступ і робить аукціон прозорим і єдиним правилом для всіх. І ця правка, дійсно, ламає логіку. Але це правка, яка погоджена з Міністерством юстиції, яка має лідерство щодо продажу арештованого майна, виконавчого провадження.

І я прошу підтримати точку зору пана Фріса, що ми залишаємо за Міністерством юстиції це право – право бути регулятором, право змінювати постанови Кабміну. А зараз ми прописуємо в законі, як саме ми можемо продавати іпотечне або арештоване майно. І я прошу цю логіку – робити державу прозорою і підзвітною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.

Народний депутат Фріс. І перед тим, як ви, да, продовжите, в нас сьогодні присутні, я бачу в чаті є і міністр юстиції, і перший заступник міністра, і заступник міністра. Тобто якщо шановні представники Міністерства юстиції. Доброго дня, пане міністр. Якщо ви маєте щось прокоментувати, ми також з радістю надамо вам цю можливість.

Зараз Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Сергію Олексійовичу хотів дати відповідь стосовно цих правок, на які пан Андрій звернув увагу. Значить, правки народного депутата Качури просто-напросто повертають все назад. Тобто та ідея, з якою ми з Андрієм Мотовиловцем ішли до цього закону в частині здійснення іншої процедури, ніж передувала попередньому щодо реалізації предмету іпотеки, проведення відповідних електронних аукціонів з продажу предмету іпотеки, правками народного депутата Качури просто вертається назад. Ми ці норми виключили, вони стосувалися прилюдних торгів, а він пропонує це все залишити як було і залишити просто-напросто назвати їх "електронні аукціони", ось і все.

Але сама логіка проведення вказаних електронних аукціонів така сама як і логіка як і логіка проведення прилюдних торгів. Тобто немає можливості здійснювати заниження ціни, по-іншому встановлена процедура щодо проведення, оформлення результатів проведення вказаних електронних аукціонів і тому подібне. Мета сама законопроекту і полягала в тому, щоби це змінити. І враховуючи ці дані правки, ми одною частиною законопроекту вводимо новели, а другою назад повертаємо все старе, просто по-іншому його назвавши.

Тому моя пропозиція... Андрій Мотовиловець озвучив, що цікаво було б все ж таки дві правки вилучити. На моє переконання, треба прибрати всі чотири правки, з 36-ї по 40-у, тому що тоді ми розбалансиємо взагалі вказані норми Закону про виконавче провадження і Закону про іпотеку в частині того, що частина буде говорити про одне, а друга буде говорити про друге. Тому 36-40-а, на моє переконання, треба їх відхилити, а тут, звісно, треба, щоби члени комітету це підтримали або відхилили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Якщо ніхто не заперечує, я пропоную надати слово, міністру юстиції. Сергій, да, будь ласка.

_____. Я заперечую. Я хотів перед тим, як надати слово Міністерству юстиції, задати пану Денису зразу запитання. Він, коли отримає слово, напевно, зразу і відповідь, щоб не витрачати потім час.

Пане Денисе, я хотів для себе, щоб ви мені підтвердили, коли будете розповідати про відповідні правки, що даним законопроектом повноваження, пов'язані з продажем майном відповідним, максимально передаються на Кабінет Міністрів з Міністерства юстиції.

І другий момент. Чи правильно я розумію, що ми відходимо взагалі від регуляції через Міністерство юстиції або співробітників виконавчої служби

проведення торгів і передаємо це на електронний майданчик шляхом проведення аукціонів, що будуть відбуватися? І що дійсно це для держави буде контрольований процес в позитивному плані, і зменшуємо якийсь корупційний ризик, який напевно, на думку авторів, існує на сьогоднішній день в тих особах, які проводять відповідні прилюдні торги?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Денисе Леонтійовичу, будь ласка.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую, пане Сергію. Дякую, пане Андрію.

Дивіться, щодо ключових правок щодо яких розгорнулася дискусія, це 37-38. У нас немає там якихось принципових позицій щодо врахування чи відхилення, тобто правки ці можна відхилити, ми це погоджували під час засідання підгрупи, і тому виключення статті 44, 45 закону – нам цілком о'кей. Але навіть, якщо комітет вирішить піти назустріч пану Качурі, якимось чином змінювати зміст цих статей, для нас це теж не критично, хоча це дійсно істотно впливає на ідею, закладену у законопроекті. напевно, це трішки менш бажано. Але знову ж таки там величезних проблем це для нас теж не створить.

Детально законопроект опрацьовувався відповідно у підкомітеті, ми всі правки, з ким ми погоджувалися, які надавали відповідно свої пропозиції, ми викладали і вони були погоджені (файл, який наданий на розгляд представникам комітету).

Щодо корупційних ризиків. Корупційних ризиків, на моє глибоке переконання, зараз немає, більше того, є зараз наказ, який передбачає інтеграцію CETAM у ProZorro.Sales. (ProZorro.Продажі.). Відповідно там є кілька бар'єрів, над якими зараз працюємо, щоб ця інтеграція врешті-решт завершилася на програмному рівні і нормально запрацювала. Але зараз жодних скандалів чи інформації про те, що відбуваються якісь погані історії корупції, які тривали раніше, я не знаю і, впевнений, що їх немає.

Щодо пропозицій пана Фріса виключити всі правки пана Качури, я просто не знаю по іншим правкам, мені зараз треба подивитись по таблиці, що означають правки 36, 39, 40 і чому...

ФРІС І.П. Вони всі в масиві ідуть, Денис. Денис, вони ідуть всі в масиві.

МАЛЮСЬКА Д.Л. І ми їх погоджували, що їх не враховуємо. Правильно?

ФРІС І.П. Вони зараз були враховані, але якщо не враховувати 38, 39, тоді треба не враховувати 36, 37 і 40.

МАЛЮСЬКА Д.Л. У мене питання просто, що ми на комітеті обговорювали? Тому що...

ФРІС І.П. На підкомітеті ми взагалі ці правки не обговорювали, а вирішили обговорити їх після цього безпосередньо на комітеті.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Тоді мені треба зараз кілька хвилин, тому що по 39, 40 і 36, я їх ще не бачив, треба зараз...Я до вас повернуся за кілька хвилин, переді мною таблицка.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я, якщо дозволите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Денисе, я загальне питання вам задам, не по правкам, а загальне все-таки. Я повністю з вами погоджуюся щодо того, що

відсутні корупційні скандали, і коли я задавав питання, саме я хотів отримати від вас саме таку відповідь.

Але задля чого я задав питання? Що ви зараз чи автор законопроекту пан Мотовиловець пропонує нову формулу продажу майна. Якщо у нас існуюча формула працює, якщо немає корупційних якихось ризиків, якщо немає будь-якого негативу, скажіть, будь ласка, логіку застосування нової формули, внаслідок якої, на мою думку, збільшуються видатки учасників відповідно продажу відповідного майна, оскільки будуть витрати на організацію цих аукціонів і відповідно електронного майданчика і так далі. Навіщо ми це робимо? Яка мета все-таки?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я зараз надам слово. Просто в першому читанні ми підтримали саме законопроект альтернативний, який був зареєстрований народним депутатом Фрісом, да, просто для того, щоб...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую, тоді... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він опрацьовувався до другого читання вже в команді.

ДЕМЧЕНКО С.О. Для мене електронні майданчики – це Мотовиловець, це його електронний майданчик, то я заговорився. Я перепрошую, Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Сергій Олексійович, одне зауваження стосовно того, що ви озвучили, що все передається Кабінету Міністрів. Дійсно, така норма була у першому читанні, до другого читання ми внесли відповідні зміни, які чітко регулюють, що порядок здійснення, реалізація арештованого майна, це є правка, зараз я скажу яка, 17 правка, це є правка, яка визначає. Тобто в

кінцевій редакції визначено, що порядок реалізації майна, зазначеного у частині восьмій статті 56 Закону, крім цінних паперів, визначається Міністерством юстиції України за погодженням з Міністерством фінансів та Національним банком України.

В принципі, ми практично всі правки, які ми внесли до другого читання, в частині визначення органу, який здійснює державне регулювання питань, пов'язаних із реалізацією предмету іпотеки і реалізацією майна у виконавчому провадженні, делеговані Міністерству юстиції – це центральний органу виконавчої влади, який здійснює відповідну діяльність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Андрій Мотовиловець, після цього народний депутат Власенко.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Я хочу також підтвердити, що зараз держава має ще державне підприємство "СЕТАМ", система ProZorro.Sales. об'єднає всі системи для того, щоб всі державні підприємства були залучені до процесу продажу оренди державного майна відкрито і прозоро. І ця робота дійсно відбувається, я вдячний і Міністерству юстиції, і Кабінету Міністрів України за ту послідовну роботу, яку ми проводимо для того, щоб зробити цей процес відкритим та зручним для бізнесу, для підприємств.

Щодо видатків державного бюджету, є один принцип, для держави – це безкоштовно, безкоштовне відкриття рахунку, відкриття кабінету, подання лоту, для державних підприємств або державних банків, або банківських систем нічого не зміниться. Це був один з принципів продажу державного майна і він залишається, і в цьому законі також.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Пане голово, по-перше, дійсно, ця політика повинна бути в руках Міністерства юстиції, тут абсолютно це очевидно і це треба підтримувати.

Що мене напружує? Мене напружує декілька речей.

Перше. Розповіді про те, яке гарне ProZorro залиште при собі. Я вам можу багато історій розповісти як продаються і придбаваються юридичні послуги за рахунок ProZorro і маніпуляції на ProZorro. Тому ProZorro – це гарний майданчик, але дуже цікаво, знаєте, чути хвалебні оди ProZorro, з одного боку. А з другого боку, Прем'єр-міністр говорить, що 50 мільярдів виводиться за рахунок державних закупівель корупційним шляхом. Тому давайте не ідеалізувати ProZorro. І ми також розуміємо які майданчики обслуговують ProZorro і чия це система, і хто її у великій частині контролює.

Але з точки зору концептуальної мене бентежить декілька речей. Перше. Я категорично проти продажу арештованого майна, по якому немає рішення суду щодо конфіскації його в дохід держави, це... Я розумію, що деколи бувають виключення, деколи, коли, напевно, з точки зору там якоїсь процесуальної доцільності це можна було б робити, але зазвичай це величезна проблема. Коли іще немає рішення суду про винуватість особи, майно лише арештоване, але воно виставляється на продаж. Тут є проблемка, і тут треба подумати як її вирішувати. Це перше питання, яке мене трошки непокоїть, скажімо так м'яко.

І друге питання, яке мене трошки непокоїть – це голландські аукціони. Ситуації... Це абсолютно цивілізований спосіб, тут немає жодних сперечань, звичайно, його треба застосовувати. Тут теж немає жодних сперечань. Але в нашій ситуації, в специфіці нашої країни, коли у нас, припустимо, оцінка нерухомості сьогодні різниця, ну, скажімо так, в десятки разів. Можна одну і ту саму квартиру оцінити в десятки разів з різною ціною. І коли ми говоримо про голландські аукціони, напевно, треба або чітко формулювати умови, за яких це стає можливим, або формулювати умови невеличкого абсолютно кроку назад. Бо я просто хочу всім нагадати, що, припустимо, є майно,

передане у Фонд гарантування вкладів, яке в подальшому було відчужено приватним компаніям за 5, 7, 3, 2 і навіть за 1 відсоток вартості. І, на жаль, правоохоронні органи на це не зовсім реагують, або реагують в неналежний спосіб, а продовжують займатися якимись іншими речами.

Тобто є такі питання для обговорення. Я ще раз підкреслюю, голландський аукціон – це цивілізований спосіб, нема жодних питань. Але напевно треба виставити додаткові якісь запобіжники, щоб не просто по волі іпотеко-держателя застосовувався голландський аукціон і щоб він йшов там зразу потім 75 відсотків, потім 65 відсотків і так далі, напевно треба якісь запобіжники поставити. Хоча, я кажу ще раз, там концепція, звичайно, має право на життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Мотовиловець. Будь ласка, Андрію.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Шановний народний депутат пан Власенко, я прошу поділити систему ProZorro, їх зараз дві є: система ProZorro.Продажі., а є система ProZorro.Закупівлі., ми кажемо зараз саме про систему продажу державного майна, оренди державного майна, приватизації.

Я повністю погоджуюся з вашою точкою, що арештоване майно – лише після кінцевого рішення суду про конфіскацію. Це дійсно обов'язково і це є проблема, яка є зараз в АРМА, і я також думаю, що треба її вирішувати і поділяю ваше занепокоєння щодо цього.

Щодо продажу Фонду держмайна, прошу застережити, що здебільшого Фонд держмайна продає право вимоги, а не державне майно у зв'язку з тим, що майно банків, що збанкрутіли, і вони дійсно продають майнові права по кредитам. І там дійсно від початкової вартості видачі кредиту може складати 5-7 відсотків і 3. Я хочу сказати, що світовий досвід продажу кредитів складає 2 відсотки і система "Фонд гарантування вкладів" є одним із клієнтів

ProZorro.Sales., який зараз продає державне майно. І ми перший раз за всю історію України можемо бачити, хто купує, хто продає, як описується лот, які кімнати даних є. І ми можемо контролювати, робити запити і послідовно будувати правову державу в цьому питанні. Я частину вашого виступу підтримую, частину прошу прийняти до уваги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Павлович Фріс, будь ласка.

ФРІС І.П. Сергій Володимирович, єдине питання. Предметом розгляду цього законопроекту не вирішуються дійсно питання, пов'язані з конфіскацією майна. Єдиним прикладом застосування норм цього законопроекту в частині конфіскації майна – це є те, що на електронні аукціони виставляється майно, конфісковане за рішенням суду, вартість якого не повинна бути меншою ніж загальнодержавні податки і збори, які відповідно до Податкового кодексу України підлягають сплаті по операціях з реалізації такого майна.

Тому, скажемо так, ми не мали на меті, коли подавали цей законопроект і готували до нього правки, врегулювати всі питання. Він дійсно локальний. Я дякую вам за ідею, дійсно, потрібно буде в подальшому і, так само, врегулювати певні питання, пов'язані з реалізацією арештованого майна виключно на підставі рішень суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В мене є питання до пана міністра. Чи є у вас вже коментар? Ви просили час?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Так, ми, в принципі, погоджуємося з позицією ініціаторів законопроекту, можна правки не враховувати пана Качури, у нас немає принципових застережень, щоб їх зберігати.

ФРІС І.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви підтримуєте пропозиції, які озвучив голова підкомітету Ігор Павлович Фріс, правильно?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Це для нас не принципові правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Шановні колеги, чи є якісь конкретні зауваження відносно конкретних правок?

Я поки що не почув, тому хочу ще раз тоді надати слово Ігорю Павловичу. Якщо нема конкретних зауважень, тоді нам треба сформулювати. Я пропоную проголосувати за відповідний висновок.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, вибачте, я б попросив вас поставити все ж таки на голосування, тому що в таблиці правки 36-40 народного депутата Качури написано як враховані. Моя пропозиція поставити на голосування, а вказані правки відхилити, а після того вже переходити далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ставлю на голосування пропозицію про відхилення правок за номером 36, 37, 38, 39 та 40. Правильно?

ФРІС І.П. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу проголосувати за цю пропозицію, яка була озвучена головою підкомітету.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

Я не чую, Василь Іванович. Включіть звук, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

14 – за, проти – 0, 3 депутати – утрималися. Тобто відповідні правки комітет проголосував відхилити.

Ігор Павлович, тоді ставлю на голосування вже висновок щодо правок, які відображені в таблиці. Правильно?

ФРІС І.П. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування рекомендувати Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому законопроект 3361 з врахуванням пропозицій від комітету та з відповідним техніко-юридичним доопрацюванням.

Народний депутат Бабій. Прошу голосувати.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Немає, я так бачу, вже.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

_____. Василь Івановичу, включіть мікрофон, будь ласка, а то ми не чуємо.

НІМЧЕНКО В.І. Проти. Німченко – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук Микола Олексійович.
Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв. Нема.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

СТЕФАНЧУК М.О. Андрій Євгенович, Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я почув, Стефанчук – за.

14 – за, проти – 1 і утрималися – 2. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного – цезаконопроект 4533, повторне перше читання, проект Закону про конституційну процедуру.

Передаю слово Совгирі Ользі Володимирівні, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, доброго дня всім ще раз. До вашої уваги пропонується законопроект 4533 про конституційну процедуру, який вноситься на повторне перше читання.

Я нагадаю, що до цього законопроекту надано висновок Венеційської комісії. Венеційська комісія в цілому схвалила положення даного законопроекту. Основне питання, яке ставилося перед Венеційською комісією і відповідь на яке ми чекали, – це чи схвалить Венеційська комісія саму модель правового регулювання організації діяльності Конституційного Суду у вигляді двох законів, це Закон про Конституційний Суд і Закон про конституційну процедуру" з можливістю врегулювання окремих питань процедури діяльності Конституційного Суду на рівні внутрішніх актів Конституційного Суду. Венеційська комісія схвалила цю модель, тому в цій частині, тобто концептуально ми отримали відповідну позитивну оцінку.

Я хочу відзначити, що у порівнянні з першим читанням, було змінено концептуально важливе положення в цьому законопроекті на повторне перше читання, яке викликало зауваження. Ми залишили існуючу на сьогодні модель прийняття рішень Конституційним Судом. Тобто Конституційний Суд, ми пропонуємо, щоб приймав рішення десятима голосами і так само залишаємо такий кворум, як є сьогодні, 12 голосів. Тобто 12 присутніх, 10 мають проголосувати для того, щоб рішення чи висновок Конституційного Суду відповідно були надані.

Важливі уточнення Венеційської комісії стосувалися дисциплінарної процедури щодо суддів Конституційного Суду. Ми взяли їх до уваги в тій частині, що Венеційська комісія запропонувала закріпити градацію санкцій до суддів Конституційного Суду в залежності від тяжкості правопорушення.

На сьогоднішній день єдиною санкцією, яка може бути застосована до суддів Конституційного Суду, незалежно від виду правопорушення, яке він вчинив, це звільнення. Звичайно, що це неадекватний захід в багатьох ситуаціях, тому ми дослухалися до думки Венеційської комісії і пропонуємо градацію у вигляді: попередження, догана, сувора догана і звільнення. Догана і сувора догана буде застосовуватися із можливістю позбавлення доплат на півроку і відповідно на рік. Це якраз те, що запропонувала Венеційська комісія як заходи дисциплінарних стягнень до суддів Конституційного Суду.

Крім того удосконалено багато досить положень, що стосуються введення, вірніше удосконалено окремі положення, що стосуються введення автоматизованого реєстру актів Конституційного Суду, відповідно розподілу справ між судьями Конституційного Суду. По суті Венеційська комісія запропонувала ту саму модель, яка зараз є в Центральній виборчій комісії, щоб не тільки виключно сам орган, тобто в даному випадку Конституційний Суд, міг контролювати програмне забезпечення, яке відповідно застосовується, а і щоб був зовнішній контроль, передбачений за цим програмним забезпеченням. Ми бачимо, що це також слухна пропозиція і вона знайшла відображення в законопроекті. Це ось такі загальні положення.

За результатами розгляду законопроекту на підкомітеті, ми пропонуємо парламенту прийнятий цей законопроект в повторному першому читанні, скоротивши наполовину строк внесення пропозицій і поправок.

Тут одразу, колеги, відзначу, що після першого читання було подано всього трьома суб'єктами, трьома народними депутатами пропозиції та поправки до цього законопроекту, причому дуже у невеликій кількості. Там по кілька пропозицій, це віце-спікер Руслан Олексійович Стефанчук долучився, я подала і пан Качура. Тобто очікувати нам великої кількості поправок, я думаю, що навряд чи варто, і скоротити строки підготовки ми можемо пропонувати.

Друге. Звернутися до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного законопроекту про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших шести структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні, та відповідають предмету правового регулювання законопроекту. І доповідачем від комітету підкомітет пропонує визначити мене.

Крім того, колеги, я хочу відзначити, що ми готові, авторський колектив зокрема, готовий розглянути пропозиції народних депутатів, обговорити ці питання і знайти консолідований варіант, консолідовану версію цього законопроекту для того, щоб ми дійсно мали можливість організувати діяльність Конституційного Суду відповідно до тих передових стандартів, які схвалила Венеційська комісія.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна.

Я вже бачу, є запитання. Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене запитань нема, я б хотів висловитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Ми не можемо розглядати цей законопроект відірвано від загальної ситуації, яка відбувається зараз у Конституційному Суді. Я хочу нагадати, що безпрецедентна, некоректна, незаконна, неконституційна, свавільна атака розпочалася на Конституційний Суд влітку минулого року в той момент, коли Конституційний Суд розпочав розгляд подання партії "Батьківщина", а також інших політичних партій подання щодо конституційності Закону "Про обіг сільськогосподарських земель".

Якщо ви піднімете поденно ситуацію, ви побачите, що як тільки було рішення про прийняття до розгляду і про об'єднання цих подань в одне провадження, почалися звернення НАЗК, почалися протоколи НАЗК, почався терор (я це слово підкреслюю – терор) суддів Конституційного Суду, почалися якісь дії. Потім почала штучно нагнітатися обстановка навколо рішення Конституційного Суду абсолютно очевидного, законного і коректного щодо законодавства, пов'язаного з антикорупційною інфраструктурою. Навіть ця атака продовжувалася після того, як Верховна Рада, абсолютно в законний і коректний спосіб, виконавши рішення Конституційного Суду, забезпечила декларування і чиновників, і суддів в тому самому обсязі, в якому воно було до рішення Конституційного Суду, тобто виконавши рішення Конституційного Суду.

Тому ці атаки абсолютно штучні. Останнім елементом атаки став абсолютно незрозумілий для мене з юридичної точки зору Указ Президента, яким було скасовано попередні укази про призначення двох суддів Конституційного Суду.

На жаль, от я можу сказати чесно і відверто, в той час, коли пан Президент ще не був Президентом і виступав перед Віктором Януковичем, я вже тоді критикував Конституційний Суд, я вже тоді мав багато питань до

роботи Конституційного Суду, робив це публічно, непублічно, офіційно, з екранів телебачення. Тому у мене є більше питань до Конституційного Суду ніж у пана Президента. Але так як було зроблено з указами, так робити не можна, бо ми живемо у державі, а не в анархії. Не можна скасовувати укази про призначення і говорити, що тепер людина звільнена. У нас по Ситнику визнаний Указ не конституційним, але він може бути звільненим, бо цей указ вичерпав свою дію в момент, коли Ситник приступив до виконання обов'язків.

Тому ми не можемо розглядати законопроект, який ми обговорюємо, відірваного від контексту і ситуації, яка у нас склалася штучно з Конституційним Судом України. Я ще раз підкреслюю, до Тупицького мільйон питань, до Касмініна мільйон питань, але вирішувати це в такий спосіб, як це відбувається, і зараз говорити про те, що це все нормально і конституційно, і давайте заплющимо очі, давайте не будемо розглядати це питання це, вибачте, шановні колеги, це страусяча позиція. Страусяча позиція. Говорити про те, що ці укази конституційні і законні, то себе не поважати в першу чергу, себе не поважати. Себе не поважати.

Хочу нагадати, що в історії українського конституціоналізму така вже історія була з Сюзанною Романівною Станік, суддею Конституційного Суду, із Пшеничним, якщо я не помиляюся. Двоє суддів тоді потрапили під таку саму історію, так само тодішній Президент хотів переформатувати Конституційний Суд під себе і робив те, що зробили зараз, а саме – тоді скасував укази про призначення. Тоді Верховний Суд прийняв чесне і законне, і коректне рішення, і сказав, що ці дії є незаконними. І відтак Сюзанна Романівна Станік була поновлена суддею Конституційного Суду. Я ще раз підкреслюю, до неї теж було мільйон питань, мільйон питань.

НІМЧЕНКО В.І. Пане Сергію, Іващенко третій суддя, Володимир Іващенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Да, дякую, Василь Іванович.

Тому цю історію ми вже проходили, я розумію, що зараз прийшли в парламент молоді люди, які не пам'ятають цього, але я це на своїй шкурі проходив. Ми це все бачили: руйнацію Конституційного Суду руками тодішнього Президента Ющенка. Розумієте? І зараз повторюється все те саме. А тепер ми кажемо: а тепер є косметичний закон, який там щось поновить, щось зробить. Можливо, в законі є розумні речі – нема питань жодних. Можливо, є якісь речі, навколо яких можна дискутувати – теж нема питань. Можливо, якісь висновки Венеційської комісії були застосовані, якісь не були – теж такий подвійний підхід. Але питання ж ширше, колеги, ніж цей закон, не можна точково це питання вирішити.

До речі, я хочу нагадати, що Венеційська комісія давала... Знову вибачте, що трошки про себе, але я криком кричав, коли при попередньому Президентові вносилися зміни в Закон про Конституційний Суд і з Конституційного Суду робили "річ в собі". Я криком кричав, моїх було мільйон поправок, так само вони тоді кричали, що це поправочний спам, так само як зараз деякі колеги говорять там про інші законопроекти. Так само ми кричали, да, у нас не було голосів, ми були так само в опозиції до попереднього Президента, але я хочу нагадати, що тоді теж були позитивні висновки Венеційської комісії. Давайте теж про це говорити відверто, тоді – теж, при всій повазі до Венеційської комісії.

Тому нам треба виходити із державницьких інтересів, а державницький інтерес – це відновлення довіри до Конституційного Суду. Є питання до Тупицького – є в державі відповідні механізми, як ці питання вирішуються: є відповідні адміністративні провадження, дисциплінарні провадження, кримінальні провадження. Але так, як було зроблено, так робити не можна, бо ми живемо в державі, а демократія – це процедура. Це процедура.

По закону, я щиро радий, що авторський колектив, як було сказано, готовий вислухати позицію народних депутатів. Це правильно, хоча вони зобов'язані це робити, тим більше, між першим і другим читанням.

СОВГИРЯ О.В. І врахувати.

ВЛАСЕНКО С.В. І врахувати. Ні-ні, я ж вдячний за відкритість і за пропозицію до співпраці в цьому питанні. І я ще раз підкреслюю, питання ж не в цьому законі, колеги, на сьогоднішній день.

Питання не в цьому законі, а питання полягає в тому, я ще раз підкреслюю, можливо, там є мудрі думки, з якими треба погодитися, можливо, є щось, що треба покритикувати, але концептуально питання не в цьому. Питання в тому, що навіть не гілка влади, бо Президент – це не гілка влади, один суб'єкт держави атакує, за чиймих порадами атакує, по суті, елемент судової гілки влади і порушує всі баланси.

От я щиро переконаний в тому, що це ж не була ідея Президента. От я в цьому щиро переконаний. Це хтось Президенту от таке радить. Розумієте? Потім ми маємо те, що маємо. І замість того, щоб обговорювати якісь реальні речі, ми обговорюємо те, що відбувається з Конституційним Судом. А потім ми дивуємося, а чого ж не відновили довіру.

Ну от уявіть собі ситуацію, що зараз, припустимо, продавить Офіс там, чи хтось, хто давить (я не знаю, хто давить,), але продавлять припустимо, що от Тупицький і Касмінін не судді. Що є абсурдом, з моєї точки зору. І припустимо, Президент призначить двох суддів. Чим це закінчиться? Як тільки прийде новий Президент, за тою самою схемою повикидає всіх призначених, всіх призначених, і призначить своїх. За тою самою схемою. Навіщо це робиться? Навіщо руйнується державність, державні інституції, які, покликані балансувати, тримати баланс у державі? І використовувати і виконувати принцип стримання і противаг.

І я ще раз підкреслюю. Це відбулось після "землі", абсолютно точно. Тому що дати подання приписів НАЗК почалися одразу як тільки прийняли до провадження "землю".

Очевидно неконституційний закон. Очевидно неконституційний. Але, на жаль, маємо те, що маємо. Маємо те, що маємо.

Тому, що стосується Конституційного Суду, я висловився. Можливо, щось додаю ще в "Різному".

Але, я теж, чесно кажучи, я вважаю, що комітет наш і себе принижує. Бо це ж питання одне із найважливіших в державі сьогодні, а ми як Комітет правової політики його ігноруємо, робимо вигляд, що нібито все добре, нібито нічого не відбувається і ховаємо голову в пісок або в "Різне". Ну, це ж теж неправильно, колеги. Ну давайте себе поважати. Себе поважати в першу чергу. Поважати державні інституції. Поважати принципи функціонування української держави як такої.

Тому, що стосується законопроекту, його треба виносити в зал. Якщо є під нього голоси, голосуйте. На етапі між першим і другим читанням будемо дивитися, робити пропозиції і будемо сподіватися, що запал на співпрацю у авторського колективу нікуди не зникне і це дозволить принаймні точково якісь невеличкі абсолютно неконцептуальні питання діяльності Конституційного Суду вирішити, врегулювавши ці питання на законодавчому рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули. Дякую.

Хто ще? Народні депутати, хто ще хоче висловитися? Ольга Володимирівна, я так розумію, ви щось прокоментувати хотіли, да? Потім Василь Іванович Німченко.

СОВГИРЯ О.В. Да, я Сергію Володимировичу дуже коротку репліку хочу сказати. Якраз це закон, дивіться, він... По-перше, ми почали над ним працювати задовго до всіх тих подій, які ви описали. Він якраз про те, щоб суддя був захищений, якщо ви побачите тільки одну дисциплінарну

процедуру, ви зрозумієте це. Зараз суддю можна тільки звільнити з посади, незалежно від того, яке правопорушення він вчинив.

Ми прописали в законопроекті, по-перше, в принципі, прописали, тому що на сьогодні цього немає в законодавстві, уявіть, не передбачено це. Ми прописали процедуру і ми захищаємо і суддю Конституційного Суду, і встановлюємо оцей баланс, розумієте, щоб не було всякого роду моментів, які за історію України колись були, ще колись, можливо, будуть, для того, щоб, так би мовити, суддя почувався гарантованим і щоб він міг безсторонньо і незалежно приймати рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна.

Василь Іванович Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, по-перше, я хотів би нагадати, що прошлого разу я просив все-таки перевірити як бачення членів Комітету правової політики стосовно того, що народні депутати всупереч статті Конституції оспорили рішення Конституційного Суду і звернулись з колективною заявою, підтримавши Президента, про призупинення діяльності, припинення діяльності по суті, а по суті – параліч діяльності Конституційного Суду України. Ви бачили, як проголосували.

На сьогодні якраз спливає друга обставина, друга сторона цієї медалі. Іде питання про те, що ми дивимося про процедури конституційного провадження, але бачимо, що їх ніхто не дотримується. Ми що розглядаємо? Скажіть, будь ласка: ми що цим законопроектом розглядаємо, коли на сьогоднішній день взагалі паралізована діяльність судової гілки влади? Яка, до речі, Венеціанською комісією названа "конституційна влада і страж закону". Я ще раз акцентую увагу.

І подумайте, хто по ієрархії вище: чи гарант Конституції, чи страж Конституції? Тут є велике питання. Тим більше, що гарант Конституції не

віднесений до органу виконавчої влади. Але ми маємо указ, яким по суті знищена діяльність конституційної юрисдикції в нашій державі.

Я підтримую те питання, що... *(Не чути)* Подивіться, які були заяви Лещенка утроем, ніхто ще не знав який проект. Подивіться, який був проект опублічений стосовно коментаря 13 і 14 статті Конституції, де однозначно вказано на підтримку тих конституційних подань, з якими звернулася "Опозиційна платформа – За життя" і наші колеги з "Батьківщини" стосовно неконституційності Закону про обіг землі в нашій державі, що це катастрофа і посягання на природне джерело існування нації. І після цього почалося.

Тим більше ні для кого не є секрет, що напад чи атака, як мій колега висловився, почалася ще й тому, що було прийнято рішення по НАБУ, було прийнято рішення по Ситнику, на виході було рішення по ДБР, на виході було рішення, де було відкрито производство у справі про Вищий антикорупційний суд як рудементний орган для нашої Конституції. Оце все в комплексі. Я вже не кажу про люстрацію, від якої постраждали мільйони людей і членів їх сімей. Ось що стоїть за цим, чому паралізували Конституційний Суд, тим самим лишивши прав громадян на судовий захист, як передбачено статтею 55 Конституції України.

Ми – Комітет правової політики, чи ні? Ми повинні це сказати, всі люди це бачать, а ми це не бачимо. Ми проголосували той раз, коли я просив: скажіть, ви що не вбачаєте питання якісь? Ми це, на жаль, ми це не вбачили. Ми під кого танцюємо з вами?

Шановні колеги, у нас Конституція – це єдина платформа, це єдиний формат, в якому ми повинні працювати. А якщо ми служимо не державі, а служимо владі, тоді ви повинні так і сказати.

Але я хотів би акцентувати увагу, що сказала Венеціанська комісія на предмет звернення Президента. Ви ж подивіться, ми сьогодні розглядаємо – Єрмак звернувся, вчора ми розглядали – Президент звернувся до Венеційської комісії. Сьогодні ми не знаємо перевод з англійської, бо не був опублічений для громадян. Але ми то з вами знаємо, що там написано, і

написано однозначно, Президенту сказали: не чіпайте Конституційний Суд, це гарантія демократичних всіх відносин, гарантія захисту людей, захисту людей звертатись і вирішувати питання.

Ми відкрили право звернення по конституційних скаргах. І що ми маємо? І ми стоїмо осторонь. І тому хіба неактуальне було питання поставити сьогодні паралельно з цим процедуральним законом, який нам пропонують?

І друге питання. Я хотів би сказати, щоб ми взагалі розуміли, що Конституційний Суд, після того, як однією рукою його зробили суб'єктом розгляду конституційних скарг, а з другої сторони, вивели його з розуміння правової визначеності в органах правосуддя, тут є велике питання. І тому наш комітет повинен звернути на це увагу і сказати... Оскільки ми, подивіться, в процедуральному доповненні, яке пропонують наші колеги, про конституційну процедуру, навіть про матеріальні збитки. То скажіть це, що не судовий орган? Це смішно звучить – не визнавати його в системі судів. А якщо ми його не визнаємо в системі судів, то скажіть, будь ласка, хто дав нам право аналізувати, вірніше, не аналізувати, а не виконувати рішення.

І третє. Останнє ще хотів би сказати. Шановні колеги, коли є питання розгляду конституційної процедури, то давайте ми розглянемо питання питань: хто дав право на сьогоднішній день вирішувати питання повноваження на конституційне правосуддя як конституційного органу влади – Конституційного Суду? Є в Конституції записано, хто міг цього права позбавити шляхом звільнення, вірніше, припинення повноважень шляхом скасування тих указів.

Я хочу вам навести приклад. Можете собі представити, якщо визнають Указ Президента про розпуск парламенту восьмого скликання незаконним, то, що робити з нами, депутатами дев'ятого скликання? Дайте мені відповідь, шановні колеги Комітету правової політики. Ви що скажете, що все, ми складаємо повноваження? Чи ми скажемо, що це носив індивідуальний характер і час пішов, вирішувати питання можна про припинення діяльності

парламенту лише відповідно до Конституції. Та ж Конституція і сказала стосовно суддів Конституційного Суду.

Я просив би... Ми Комітет правової політики і сьогодні проводити, проводити, чи проходити поряд з тим, що скоїлось, що це чиста узурпація влади, що це чисті елементи диктатури. Ми, що цього не розуміємо? І ми заплющимо очі? Чи, що ми робимо?

Шановні колеги, Конституція передбачає єдину можливість, єдину можливість передбачає Конституція: повноваження судді, 149, наскільки я пам'ятаю, з значком прим., яка передбачає припинення повноважень або його звільнення. Звільнення без суду це не може бути. І тому ми повинні дати посил суспільству, що Указ Президента на сьогоднішній день якраз він вписується в правове визначення, в правове визначення нікчемного акту. От про що іде мова. Яке відношення має до припинення повноважень шляхом... Припинення повноважень – є вичерпний перелік, подивіться, Конституціедавець це вказав. І ми робимо вигляд, що ми не бачимо. Колеги, то ми де, в якій ми державі?

Я хотів би все-таки повернути до того питання і вважати передчасним розгляд щодо конституційних процедур, про що, якщо ви почнете розглядати, я скажу своє слово стосовно цих конституційних процедур. Але я хотів би, щоб ми дали правову оцінку тому, тим обставинам, які склались в нашій державі. Це біда, шановні колеги, це біда.

І тому я хотів би все-таки повернутися до цього питання і дати оцінку, дати посил суспільству: як дивиться право, цивілістичне право, як дивиться конституційне право на ці питання, які є нагальними на сьогоднішній день. Якщо... *(Не чути)* із членів Комітету правової політики, а я дуже задоволений, що нам конгломерат із юристів, де в світі таке взагалі можливо

Я вам наведу лише Пакистан. Пам'ятаєте, як вони повелися відносно одного судді Конституційного Суду, тоді його обрали Прем'єр-міністром? Це я лише кажу про Пакистан. Подивіться на Угорщину, там ви тоже найдете

щось подібне, коли Конституційний Суд став на захист соціальних гарантій громадян. І що з ними спробували зробити, і як це оцінила Європа.

Тому я хотів би, щоб ми все-таки сьогоднішній день, сьогоднішню повістку дня розглядали в сув'язі з цією проблемою, яка є в нас в суспільстві. Спасибі. Німченко. Інформацію закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович, за позицію. Ми якраз і займаємося цим законопроектом, який стосується удосконалення важливих аспектів діяльності Конституційного Суду, щодо указів Президента. Ми ж правова держава і є відповідна процедура оскарження цих указів в судовому порядку. Тобто тут є відповідне право відповідних громадян це зробити.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитися щодо законопроекту? Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Пане голово, у мене коротка репліка щодо вашої останньої фрази. Тут питання не стоїть про те, щоб оскаржувати чи не оскаржувати укази Президента, це питання дійсно тих людей, чиї права безпосередньо порушуються. Питання стоїть в тому, щоб Комітет правової політики надав своє бачення і свою оцінку тій ситуації, яка взагалі склалася навколо Конституційного Суду, по-перше.

А по-друге, я хочу сказати ще одну річ. Президент поступив дуже мудро, коли відкликав свій законопроект, яким він хотів розігнати Конституційний Суд, але він його відкликав і йому вистачило мужності це зробити.

Тому я думаю, я ще раз підкреслюю, давайте не будемо підмінити поняття, оскаржувати – це одне, а Комітету правової політики висловити свою позицію, свою думку, можливо, думку, щодо тих подій, які є, свою правову оцінку надати – це зовсім інша історія. І ми це можемо, і навіть повинні робити. Тому що, знаєте, я просто хочу нагадати, не закидаючи

камінь нікому в город, але як всі мовчали 30 вересня 2010 року, коли Янукович через Конституційний Суд продавив по суті зміни в Конституції. Всі мовчали, я щось не чув багато голосів, там були декілька сумашедших, на кшталт вашого покірного слуги, які бігали по всім ефірам і кричали "гвалт", "узурпація". Нам казали: ні-ні, це така правова держава, це так воно все працює, це так все добре, це таке є верховенство права.

На жаль, ситуація, яка склалася зараз, мені дуже нагадує, трішки з іншого боку, але ситуацію, яка була у 2010 році. Тоді Янукович, на моє глибоке переконання, примусив суддів Конституційного Суду прийняти сумнівне, з точки зору Конституції, рішення, примусив він їх це зробити. Але зараз примушують суддів робити трішки інші речі.

До речі, хочу нагадати, що перед рішенням від 30 вересня 2010 року чотирьох суддів Конституційного Суду звільнили за, так би мовити, власноручно поданою заявою. Я маю на увазі Домбровський, Дідківський, Джунь і Мачужак. Але тоді суддя Конституційного Суду у відставці Джунь неодноразово робив публічні заяви, що його примушували писати заяву, але правоохоронні органи не реагували, бо вони тоді думали, що у них "дах" Януковича є і тоді на це не треба реагувати. Поки що мені нинішня ситуація в Конституційному Суді дуже нагадує те, що відбувалося в 2007-2008 роках і в 2010 році.

Тому я щиро вдячний Президенту за те, що він відкликав оцей свій законопроект про розгон Конституційного Суду. Він зробив мудро, правильно. І абсолютно мудро і правильно зробила Верховна Рада, і абсолютно мудро і правильно тоді зробив комітет, який теж повів себе так, як повів. Тому я вважаю, що ми повинні бути гідними і мудрими і повинні висловити Президенту свою позицію щодо того, що відбувається в Конституційному Суді.

А Закон про конституційну процедуру можемо обговорювати, і я переконаний, що ми його обговоримо між першим і другим читанням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Саме наразі ми знаходимося при розгляді саме цього питання порядку денного – законопроект про конституційну процедуру.

Олег Анатолійович Макаров, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Три короткі тези, з вашого дозволу.

Перша теза. Обговорювати і висловлюватись стосовно указу Президента, який ми уже фактично починаємо обговорювати, комітет може і зобов'язаний – це наша функція. І такі надзвичайні події в державі, які відбуваються шляхом видачі подібних нормативних актів, на моє переконання, абсолютно незаконних і неконституційних, мають отримати свою оцінку в рішенні комітету, у висновку комітету з цього приводу, як мінімум.

Друга теза. Врегулювати питання роботи Конституційного Суду, конституційної процедури потрібно. Мені більше подобалося врегулювати це в Законі про Конституційний Суд, але я погоджуюся, що це може бути врегульовано в Законі про конституційну процедуру. І в цій же тезі я скажу, що серед нас ніхто більше в цьому не розбирається, ніж Ольга Володимирівна, і велика повага за те, що вона так активно здійснює, власне, імплементацію висновку Венеційської комісії в тіло цього законопроекту.

Третя теза. Якщо ми дійсно вважаємо, що це серйозний законопроект, то одного дня недостатньо для того, щоб комітет прийняв рішення і подав законопроект з позначкою "д", оскільки, на мій погляд, це проект 3711 я відстоюю, мені здається, що переконав. Коли ми подаємо законопроект з позначкою "д" від комітету, то він вже має виглядати так, ніби ми готові його приймати в цілому, а не потім домовлятися, що ми будемо його там трошки коригувати, навіть до прийняття в першому читанні або доопрацьовувати в другому читанні. Враховуючи, що зараз ми знаходимося в стані розгляду правок до законопроекту, я вважаю, що отримати висновки експертів, міжнародних організацій, можливо, конституціоналістів, звичайно, не таких

відомих і не настільки залучених, як Ольга Володимирівна, але для того, щоб, можливо, на якісь деталі по-іншому подивитися, для цього потрібно не більше, точніше, не менше тижня (2 тижні, я думаю, буде оптимально).

Тому я не виключаю, що я буду в залі голосувати за цей законопроект. Але зараз я утримуюсь, враховуючи, що переконаний, що більше половини депутатів членів комітету не прочитали цей законопроект в тому вигляді, як він зараз продається, я в цьому переконаний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович.

Народний депутат Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую за надане слово, пане голову.

В мене один коментар і одне питання. Щодо коментарів, я почув від пана Власенка про те, що на сьогоднішній день не питання цього закону. Я ще гірше вважаю – на сьогодні вже взагалі в нас не питання в будь-якій формі, тому що ми не можемо, на мою думку, вже очікувати будь-яку відповідь на ці питання, пов'язані з діями Конституційного Суду України. Тобто у нас на сьогоднішній день, на жаль, все швидше ми йдемо до ситуації, що конституційний орган відсутній не формально, а відсутній у можливості прийняття, очікування від нього будь-яких рішень. Чи гарно це, чи погано – побачимо. І я б хотів, колеги, саме на це звернути увагу, щоб ми не дивилися в минуле, хто, що зробив, як зробив, це для нас важливо, але важливішим є, що буде завтра. А завтра, так як я бачу, як я прогножую, напевно, можливо, хтось вважає песимістичним цей прогноз, але я виходжу з тих фактів, що у нас відсутні будуть рішення Конституційного Суду і ми не будемо мати можливості отримати відповідно висновок Конституційного Суду по тим чи іншим питанням. Це щодо коментарів.

Тепер щодо питань по законопроекті. У мене, крім тих, що були, додалося одне питання, що я раніше задавав. Додалося питання, пов'язане з

тим, що, будь ласка, в якій країні світу або в декількох, я хотів почути, існує практика притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Конституційного Суду або органу, який відповідно здійснює оцінку на конституційність законів, притягнення до дисциплінарної відповідальності шляхом утримання чи зменшення суддівської вини?

СОВГИРЯ О.В. Сергій Олексійович, це пряма рекомендація.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я так розумію, саме це пропонується в даному законопроекті.

СОВГИРЯ О.В. Да, все правильно. це пряма рекомендація Венеційської комісії. Вони вказали нам те, що у нас є одне єдине стягнення за будь-яке правопорушення, яке може бути застосовано до судді Конституційного Суду.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я читав, Ольга Володимирівна. Я просто запитав: в якій країні світу існує така практика або така норма?

СОВГИРЯ О.В. Очевидно, Венеційська комісія спиралася на відповідні дослідження, перш ніж надавати Україні таку рекомендацію. А те, що вона актуальна однозначно для України, я можу вам сказати на прикладі вже звільнення одного із суддів Конституційного Суду, коли, на мою думку, могла бути застосована інша санкція Конституційним Судом, могла бути застосована інша санкція, якби вона була передбачена на момент його звільнення.

ВЛАСЕНКО С.В. Це ви про Шевчука?

СОВГИРЯ О.В. Ну, якось так.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я насамперед...

ВЛАСЕНКО С.В. Коротке питання, якщо можна. А ми будемо всі рекомендації "венеційки" імплементувати?

СОВГИРЯ О.В. Дивіться, звичайно що... *(Шум у залі)* Можна хтось один...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Володимирівно, продовжуйте. Сергію Олексійовичу, у вас зв'язок пропадає, тому давайте Ольга Володимирівна відповість на запитання Сергія Володимировича.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, звичайно, що ви прекрасно знаєте по рекомендаціям Венеційської комісії, це так зване "м'яке право", і на розсуд держави відповідні положення імплементуються.

Про що я говорю? Наприклад, деякі пропозиції Венеційської комісії, які викладені у висновку, прямо суперечать Конституції України. Деякі пропозиції, наприклад, в частині вилучення Президента з числа суб'єктів, які можуть ініціювати дисциплінарну процедуру, в мене викликають запитання, тому що вони сформульовані таким чином: Президент України як орган виконавчої влади не може ініціювати питання дисциплінарної відповідальності. Кожен, хто займається і, в принципі, орієнтується в організації державної влади в Україні, розуміє, що Президент не є суб'єктом виконавчої влади. Тому, звичайно, що ми не можемо дослухатися до цієї рекомендації.

Є рекомендація зупиняти за поданням Президента чи Верховної Ради провадження в Сенаті і звертатися до Великої палати Конституційного Суду, коли розглядаються конституційні скарги і Президент чи Верховна Рада мають якісь сумніви щодо упередженості, якимось так сформульовано. Теж саме – не можемо цього зробити без внесення змін до Конституції України.

ВЛАСЕНКО С.В. Чи можу я просити дозволу вашого вас цитувати, цю відповідь? Чи можу я цитувати її?

СОВГИРЯ О.В. Що саме?

ВЛАСЕНКО С.В. Ну, всю відповідь. Мені вона дуже сподобалась, що "венеційка" нам рекомендує антиконституційні речі. Мені подобається ця відповідь...

СОВГИРЯ О.В. Я не так сказала. Я сказала...

ВЛАСЕНКО С.В. Чи можу я її цитувати публічно, посилаючись на вас?

СОВГИРЯ О.В. Я сказала, що "венеційка" рекомендує деякі речі, імплементація яких неможлива без внесення змін до Конституції України.

НІМЧЕНКО В.І. Пані Оля, це ви так читаєте. Вони вказали, що Президент як орган виконавчої влади не може, тому що вбачає, що лише орган виконавчої влади може ставити питання – яке. А, хто такий Президент, щоб ставити питання як орган виконавчої влади? От про що вони сказали. Вони ж не сказали, що Президент є органом виконавчої влади. Почитайте уважно, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Дякую. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це вже питання інтерпретації. Да, безумовно, ми можемо їх довго обговорювати.

НІМЧЕНКО В.І. Читайте. При чому тут інтерпретація?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є якісь ще запитання? Чи можемо переходити до голосування? Я так розумію, що всі, хто хотів, висловилися з цього питання.

СОВГИРЯ О.В. Можна я перед голосуванням скажу про конфлікт інтересів і про те, що я не братиму участь в цьому голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пані Ольго.

ВЛАСЕНКО С.В. А як же тоді представляти законопроект Верховній Раді?

НІМЧЕНКО В.І. Якщо є конфлікт інтересів?

ВЛАСЕНКО С.В. Нюанси.

СОВГИРЯ О.В. Не братиму участь у голосуванні.

ВЛАСЕНКО С.В. А представляти...

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

СОВГИРЯ О.В. Сергій Володимирович, хтось повинен відповісти на відповідні вузькофахові... *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. Голова комітету може це зробити, порядна, поважна людина, хоч і кандидат на керівника САП.

СОВГИРЯ О.В. Звичайно, Андрій Євгенович може це зробити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Володимирівно, тобто вам вирішувати. Якщо ви...

СОВГИРЯ О.В. Давайте, в рішенні комітету поки що ми вкажемо так. А час уже...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, просто, якщо ви вважаєте, що у вас є конфлікт інтересів в голосуванні, тут я вас підтримую, то, напевно, є конфлікт інтересів і в представленні.

СОВГИРЯ О.В. Дивіться, конфлікт інтересів має місце тоді, коли відбувається прийняття рішення. Під час обговорення прийняття рішення не відбувається. Ми аналізували позицію НАЗК з цього питання щодо участі. І тому ось...

ВЛАСЕНКО С.В. Подивіться, своїми ж виступами ви впливаєте на прийняття рішення. Своєю презентацією ви впливаєте на прийняття рішення. Не лише нажатием кнопки ви впливаєте на прийняття рішення. Це роздуми. Це роздуми, я не наполягаю ні на чому, це просто роздуми.

СОВГИРЯ О.В. Чим мій голос має значення для прийняття рішення? Ні на комітеті, ні на пленарному засіданні, звичайні ні, я не буду брати участь в голосуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, тоді ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону "Про конституційну процедуру" (реєстраційний номер 4533). Зараз

вони реєструються, повторно перше читання, без додання літери "д" з наступним висновком.

Обговоривши питання, враховуючи приписи статей 111, 115, 116 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив: подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону про конституційну процедуру (додається).

Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в повторному першому читанні прийняти законопроект за основу, скоротивши наполовину строк на внесення пропозицій і поправок.

Третє. Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного законопроекту про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду у першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступницю голови комітету Совгирю Ольгу Володимирівну.

МАКАРОВ О.А. Всі документи в порядку, мається на увазі текст закону?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Весь пакет міститься в СЕДО, ми пам'ятаємо, той досвід, тобто підготовлений повністю пакет.

СОВГИРЯ О.В. Це є, Олег Анатолійович, це є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

МАКАРОВ О.А. І такому вигляді він реєструється?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу підтримати та проголосувати.
Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.
Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш Павло Васильович.
Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За?

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу і чую.
Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв – утримався.
І Павліш є з нами зараз чи ні?

_____. Он підключається, его выбило, сейчас підключиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз рахуємо. В принципі, це вже не буде якимось чином... Зараз, ну, давайте, підключається Павло.

Так, Демченко, а він...

ПАВЛІШ П.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за.

Демченко просто час від часу відключається, тому я зараз його не бачу, чи він є чи ні.

Тому рахуємо. 13 – за, проти – 0, 6 – утримались. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам запропонований законопроект, це перше читання, проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України щодо підвідомчості спорів, які виникають у сфері земельних відносин та спорів щодо нерухомого майна (реєстраційний номер 3296).

У нас від авторів пропоную надати слово народному депутату Бабію. Після цього – запитання, обговорення. І після цього – співголови підкомітету.

Будь ласка, пане Романе.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голово.

Шановні колеги, пропонується до вашої уваги законопроект 3296. Коротко його суть полягає в тому, що пропонується внести зміни до Господарського процесуального кодексу і віднести до юрисдикції господарських судів спори, які витікають із права власності чи іншого речового права на нерухоме майно, в тому числі землю, за виключенням спорів щодо нерухомості житлового фонду, спорів щодо нерухомості, які виникли з сімейних і спадкових правовідносин, а також спорів щодо вилучення майна для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності. Відповідно окремим пунктом: справи, що виникають у сфері земельних відносин, в тому числі спорів щодо прав на земельну ділянку з суб'єктом владних повноважень. Приблизно з таким же виключенням, тобто ті земельні ділянки, які використовуються для власних особистих потреб (це садівництво, будівництво, обслуговування жилого будинку) залишається у підвідомчості загальних судів; сімейні, спадкові правовідносини, якщо мають предметом земельні ділянки, також залишаються в загальних судах; і відповідно вилучення для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності – також в загальних судах.

Причиною подання цього законопроекту стало власне відкриття ринку землі, відповідно передбачається збільшення кількості спорів, предметом яких будуть земельні ділянки. І для того, щоб ці всі спори зосередити в рамках однієї юрисдикції, щоб не було міжюрисдикційних спорів певних, пропонується саме віддати, пропонується передати їх...

Можете звук вимкнути? Дякую.

Пропонується їх передати до підвідомчості господарських судів, оскільки ми всі розуміємо і знаємо, що господарські суди відносно загальних менше завантажені, і більш швидше, якісне у зв'язку з цим відправляють правосуддя.

Власне, проект був поданий рік тому, власне, от вчора виповнилася річниця подання проекту, законопроекту. І за цей рік відбулося кілька обговорень і отримав комітет відповідні позиції від різних зацікавлених осіб, органів. Найчастіше критикується, так сказати, чи висловлюється, пропонується подискутувати те, що дана новела, вона ускладнює доступ громадян до правосуддя.

Ну, я хотів би на це зауважити, що доступ до правосуддя – це не лише територіальна близькість приміщення суду до людини. Мабуть, важливіше все-таки в цьому плані це швидкість і якість правосуддя. Справи будуть розглядатися не районними судами, а господарськими судами, які знаходяться (суди першої інстанції і, власне, апеляції) в обласних центрах. Я майже впевнений, що якщо людині дати вибір: прийти в суд, який знаходиться, умовно, за 20 кілометрів, але слухати справу рік або більше, або з'їздити кілька разів в обласний центр і закінчити розгляд справи за 2-3 місяці, то вибір буде очевидний – на користь більш швидшого вирішення спору.

Крім цього, ми всі рухаємося все-таки до діджиталізації судових процесів, у нас вже застосовуються відеоконференції з використанням власних технічних засобів. Хоч не так швидко, але впроваджується ЄСІТС. Сподіваюся, що найближчим часом ми проголосуємо про поетапне

впровадження ЄСІТС, а сервіс відеоконференції – якраз один з найбільш підготовлених модулів для загального впровадження. Тому це також знівелює цей довід опонентів щодо того, що громадянам буде важче отримати доступ до правосуддя.

Також була висловлена Головою Верховного Суду позиція, що зараз немає проблеми розмежування спорів між юрисдикціями. Дійсно, останнім часом Велика палата сформувала позиції певні до розмежування цих спорів між юрисдикціями. Тим не менше, спори, що витікають із земельних відносин, частина їх розглядається в господарських юрисдикціях, частина – загальними судами, частина – адміністративними. І знову ж таки ми були свідками того, що Велика палата і Верховний Суд інколи змінюють свої позиції, наскільки вони будуть стабільними по відношенню до окремих підкатегорій справ в цих земельних правовідносинах, ну, спрогнозувати важко. Тому на думку авторів законопроекту, краще все-таки всі різновиди земельних спорів зосередити в одній юрисдикції, яка і буде напрацьовувати спільні позиції і сприяти однаковому застосуванню земельного законодавства зокрема.

Також висловлювалися думки щодо завантаження господарських судів, що господарські суди через передачу цієї кількості справ втратять свою перевагу в швидкості і це негативно відіб'ється зокрема на спорах, які бізнес вирішує в судах. Ну на цей аргумент я хотів би зауважити, що для учасників ринку землі, мабуть, швидкість вирішення спорів буде не менш важлива ніж для бізнесу, оскільки земля має працювати, має приносити дохід, а не роками очікувати вирішення спорів.

Також Голова Верховного Суду навела статистику, що всього було, до загальних судів надійшло 14,5 тисяч спорів протягом 20-го року, це в три рази більше ніж до господарських судів. Але я би сказав, що це дещо некоректно подано, хто знайомився з висновком Голови Верховного Суду, те, дещо некоректно подано. Якщо ми звернемося до статистики, яка опублікована на сайті Верховного Суду, за весь 19-й рік, наприклад, до

господарських судів надійшло 161 тисяча проваджень чи заяв. І на цьому фоні оця різниця в 10 тисяч, очевидно, що це десь становить по моєму біля 7 відсотків. Ну, нехай 10 відсотків. Нехай, окей, після земельної реформи кількість земельних спорів збільшився, але ж вона не збільшиться відразу. Всі відразу, ми ж свідомі, що всі відразу не побіжать, грубо кажучи, продавати землю чи... І це будуть поступові процеси, і поступово будуть збільшуватись кількість спорів. Але навіть, якщо воно виросте в 2-3 рази, все одно ми отримуємо збільшення справ для господарських судів на рівні, ну, максимум 10-15 відсотків. Тому от посилення на те, що будуть завалені земельними спорами господарські суди дещо, як на мене, некоректні.

Також хотів би відзначити, що... Також посилається голова Верховного Суду на те, що краще нам, доцільніше, вірніше, цю проблему вирішити кадровим наповненням судів загальної юрисдикції.

Ніхто не заперечує, що цю проблему треба вирішувати, звичайно, і ми цим займаємося. До речі, коли подавався законопроект, ця проблема... Ніхто очікував, що рік не буде працювати ВККС. І кадровий голод став... *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Я очікував, я казав... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка, давайте...

БАБІЙ Р.В. ...став причиною, став факультативною причиною якраз на користь передачі цієї категорії спорів до господарських судів. І якщо навіть ми приймемо там протягом цього місяця закон відповідно 3711, то давайте приблизно прикинемо, скільки займе часу реальне наповнення кадрами судів загальної юрисдикції, в тому числі апеляційних судів загальної юрисдикції. Це, я думаю, не раніше, ніж півтора роки туди введуть нові кадри.

Також вчора якраз я брав участь у робочій групі, яка створена при ВРП, ми обговорювали деякі питання вдосконалення процесуального

законодавства. І я, користуючись нагодою, запитав у суддів господарських судів: яке ваше відношення до... наскільки ви справитесь з цими спорами чи не справитесь? Звичайно, не всі суди були, тим не менше, 5 колег було з господарських судів з різних регіонів, ніхто з них не висловив заперечень. Одеський (перша апеляційна інстанція), Західний апеляційний суд, Київський суд – всі вони висловилися, що вони зможуть справитися з цими питаннями, з цим додатковим навантаженням.

Також хотів би, колеги, зацентувати увагу, що в ЗМІ, я скидав в чаті посилання на статтю, що міністр аграрної політики та продовольства підтримує цю ініціативу, також кілька членів аграрного комітету Верховної Ради виступили співавторами цього законопроекту. Тому це, скажімо так, спільна позиція від членів нашого комітету і членів від аграрного комітету.

Я прошу колег підтримати в першому читанні цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Чи є запитання, виступи? Будь ласка, Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Шановні колеги, я хочу нагадати всім, що судоустрій у нас будується в тому числі за принципом спеціалізації. Предметна підсудність – це якраз є елемент спеціалізації судів. Що нам пропонують зараз? Нам пропонують взяти штучно під гаслами того, що є в нас суди погані, які повільніше працюють нібито, є суди, які швидко працюють, один елемент предметної підсудності забрати із судів загальної юрисдикції і передати в господарський суд, мотивуючи це тим, що нібито хтось хоче швидкість. Причому я не зовсім розумію, звідки це базується, це таке припущення. Це, як завжди, а вийдіть на вулицю і спитайте. На жаль, це черговий крок у сторону руйнації системи судоустрою, коли абсолютно... Я розумію, ласість, ласість, не підласість, а ласість земельних справ, яку або які ті люди, які любіють

інтереси господарських судів, хочуть передати в господарські суди. Така сама дискусія колись була, пам'ятаєте, за ласі справи, які називалися скасування або визнання протиправними рішень податкових органів. Яка війна за них була між господарськими судами і адміністративними, пам'ятаєте? Бо ласі справи, ласі, бо там бізнес є, там є гроші, там всі все розуміють. Це ж не питання про 2 гривні спадщини, це ж питання про землю, це ж важливо. Але це руйнація системи судоустрою. Це по-перше.

По-друге, що стосується доступності до правосуддя. Я хочу нагадати, що апеляційні господарські суди у нас "кущові", і деколи особі для того, щоб потрапити в апеляційний суд, треба їхати невідомо скільки, невідомо куди, в іншу область. Це по-перше.

По-друге, хто встановив, що господарські суди, як ви сказали, краще відправляють правосуддя? Хто це встановив? Ніхто цього не встановив.

По-третє, не треба розповідати мешканцям Турківського району Львівської... колишнього Турківського району Львівської області про цифрові суди. Ви спочатку інтернет туди проведіть як влада, а потім розповідайте про цифровізацію. Я розумію, що в Києві, сидячи в zoom-конференції, це легко робити. А треба поїхати десь в Карпатське село якесь і там спробувати впіймати інтернет.

Тому на справді це черговий крок в сторону хаосу. Це абсолютно штучне, на мій погляд, лобістське рішення про передачу, штучну передачу найбільш ласого питання із одної юрисдикції в другу, робиться це все свавільно і штучно. До правосуддя це не має ніякого відношення, до відправлення правосуддя це не має ніякого відношення. До корупції це має відношення, до лобіювання це має відношення. Але ні до чого, що покращує життя людей.

Я хочу нагадати, що коли створювалися господарські суди, вірніше, ну, коли відбулася мала судова реформа 2001 року, господарські суди створювалися для вирішення спорів між бізнесом, між бізнесом, а не в питанні цивільних правовідносин.

Тому я би радив не підтримувати цей законопроект як дуже сумнівний, який містить корупційні ризики і який взагалі незрозуміло на чому базується. За логікою авторів, якщо рухатися цією логікою, то, напевно, треба передати всі питання на розгляд Вищого антикорупційного суду, який ще менше завантажений, ніж всі інші. І хай вони там розглядають це все.

І, як кажуть, як тільки що виступив представник авторів, сказав: ну, людям все одно куди їхати, ну, приїдуть в Київ, тим більше два суди антикорупційних в Києві. Ну, а оце ідея, пробачте, не зовсім здорова, тому не треба виривати частину предметної підсудності із одних судів і передавати її в інші суди. Давайте спадщину передамо в господарські суди – хай мучаться, хай мучаться, якщо вони, ну, якщо знову за тією дещо абсурдною логікою рухатися.

Тому я би, ще раз, я би порадив нам всім добре подумати під час голосування. Не голосувати автоматично виходячи із логіки свій-чужий, а все-таки якось і себе трошки поважати, і поважати ті рішення, які потім будуть виноситися в зал.

Я абсолютно розумію позицію лобістів господарських судів забрати ласий шматочок на розгляд в господарські суди. Але я точно не розумію цього з державницької точки зору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я наразі дам слово пану Роману Бабію. Потім Ігор Фріс.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Колеги, ну, дивіться, за такою логікою будь-яка зміна там якоїсь юрисдикції чи підвідомчих спорів можна обзивати там лобістським чи корупційним законопроектом, ну, з боку авторів. Ну, це, як на мене, трохи емоційна оцінка.

Я хотів би, по-перше, зауважити на те, що загальні суди у нас відповідно до процесуальних кодексів розглядають всі спори, які не віднесені до компетенції спеціалізованих судів. Відповідно і вносяться зміни в ГПК для того, щоб певну категорію спорів передати господарським судам. І успішний кейс такої передачі вже ми мали в своїй історії, це мова йде про корпоративні спори. Якщо пам'ятаєте, то корпоративні спори раніше слухалися за участю акціонерів загальними судами, зараз вони виключно господарськими судами слухаються. Хоча теж мова йде про власників акцій простих громадян, яким, мабуть, теж кудись треба їхати. І до сих пір не піднімається питання щодо того, що це незручно чи це невдалий досвід. От, власне, це була також однією, ну, цей досвід проаналізований і це була одна із причин такої законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Роман.

Ігор Фріс, будь ласка.

ФРІС І.П. Знаєте, колеги, я уважно вислухав автора законопроекту і Сергія Володимировича Власенка. І я поставив себе на місце людини, права якої порушені. Права якої порушені, яка проживає в селі Ворохті десь, який для того, щоб оскаржити в суді порушення його прав, треба буде їхати в Івано-Франківський господарський суд і у Івано-Франківському господарському суді захищати своє право власності на крамницю, яка десь там йому належить, або на земельну ділянку сільськогосподарського призначення, або на землю для ведення особистого селянського господарства. Якщо суд йому відмовить, йому треба їхати в Львів і у Львові захищати свої права, а це може бути не одна поїздка, як правило, це відбувається декілька раз. І я не говорю про зручність, я говорю про те, що доступ до правосуддя у цієї особи буде в певній частині обмежений.

В мене є певні зауваження по юридичній техніці щодо визначення об'єктів нерухомості, які прямо зазначені в тексті. Але якщо комітет

підтримає і Верховна Рада прийме це в першому читанні, ми будемо мати нагоду і можливість це поправити, враховуючи те, що необхідно чітко визначати які об'єкти, тому що об'єкти житлової нерухомості, об'єкти житлового фонду – це різні об'єкти. І відповідно до норм Податкового кодексу вони так само підлягають певній кореляції і регулюванню, тому що люди повинні знати, з чим вони повинні звертатися до якого суду.

На моє глибоке переконання, ми зараз, якщо пригадаєте концепцію, яку озвучив наш колега Руслан Стефанчук, щодо уніфікації, рекодифікації законодавства цивільного і господарського, і, маючи на меті взагалі скасувати, скажемо так, Господарський кодекс і все це імплементувати в норми Цивільного кодексу, мені здається, що на цій хвилі передача певних повноважень господарським судам в частині того, що в майбутньому, можливо, у нас не буде Господарського процесуального кодексу, це все буде об'єднано в Цивільному кодексі. І вирішувати, що питання розгляду справ, пов'язаних із землею, нерухомістю, нежитловою нерухомістю, яке належить просто фізичним особам, будуть опрацьовувати інші суди, то це буде, як на мою думку, трішечки нелогічним.

Тому я дійсно хотів би, щоб ми подумали все ж таки над тим, чи варто це робити і які зручності або незручності, або порушення прав прийняття цього закону може... яким чином це може вплинути на долю простих громадян, права яких будуть порушені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ігорю, перед тим як надати слово Сергію Демченку як члену робочої групи, яка займається рекодифікацією цивільного законодавства, просто хочу зазначити, що до мети роботи цієї робочої групи не відноситься зміна процесуального саме законодавства. Тобто мова іде про те, щоби мати єдиний кодекс, який регулює матеріальне право, тобто об'єднати матеріальне право. Але це не пов'язано в принципі з тим, що

пропонується якимось чином об'єднати господарську та цивільну... Просто для того, щоб, да, щоб...

ФРІС І.П. Тоді маленьке уточнення. Якраз розгляд цих справ в господарському суді, тобто які за предметом цієї норми матеріального права цивільного законодавства, і вони будуть розглядатися за нормами господарсько-процесуального законодавства в господарських судах чи за нормами цивільного законодавства? Цивільно-процесуального, я маю на увазі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, воно буде розглядатися за нормами господарського процесуального законодавства, але за Цивільним кодексом.

ФРІС І.П. Я розумію це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто коли не буде Господарського кодексу. Тобто процеси можуть бути різними, а матеріальне право може бути єдиним. Тим більше, що дуже багато справ, які розглядаються в господарській юрисдикції, вони також пов'язані з нормами цивільного права.

ФРІС І.П. Абсолютно вірно. Це в тому числі відбувається... Я прекрасно це розумію, це дуже часто відбувається під час, наприклад, розгляду справ, пов'язаних з визнанням права на певні реєстраційні дії, коли оскаржуються дії державних реєстраторів, і ми говоримо, що це спір про право, і в цьому випадку застосовуємо норми цивільного законодавства, абсолютно вірно. Але в цій ситуації все ж таки права належать фізичним особам. І я би десять раз подумав, відверто кажучи, наскільки ми полегшуємо доступ громадян до вирішення їх проблемних питань, обмежуючи тим самим якісь певні звернення по місту проживання особи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Демченко. Потім Сергій Власенко ще раз.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голово.

Ну, по суті, те, що я хотів сказати, майже сказано паном Фрісом і паном Власенком. Я хотів лише підкреслити, що, ну, є неправильним вирішувати проблему, що той чи інший суд не здатний своєчасно розглянути судовий спір шляхом передачі цього судового спору підвідомчості іншим судам. Це, я думаю, теза, яка ніким не буде зараз оскаржена і підтримана.

І другий момент, на який я хотів звернути увагу, колеги, ми не можемо на сьогоднішній день визначати, які спори є більш важливими, а які менш важливими і внаслідок цього також рухатися внаслідок того, що нібито спір щодо, наприклад, успадкування, як сказав пан Власенко, він менш можливий, ніж спір, який стосується зараз виключно земельної ділянки, пов'язаним із закриттям ринку землі і так далі, щоб тим самим один спір ми маємо передавати для прискореного розгляду, а інший ні. Я думаю, що цього достатньо для того, щоб цей законопроект не був підтриманий в залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

У нас присутній сьогодні пан Расім Бабанли від Верховного Суду, я хочу надати йому слово. Після нього Володимир Ватрас. Будь ласка.

А, я перепрошую, Сергій Власенко, я перепрошую. Або ми надамо можливість, ви просто вже виступали. Давайте для того, щоб ті, хто хочуть виступити перший раз, ви змогли.

ВЛАСЕНКО С.В. Я може потім два слова щось скажу і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Расім Бабанли, потім Володимир Ватрас, а потім Сергій Власенко.

БАБАНЛИ Р.Ш. Дякую, Андрій Євгенович.

Доброго дня! Доброго дня, шановні члени комітету! Дійсно, Роман Вячеславович у своєму виступі згадав про лист, який було адресовано Верховним Судом комітету Верховної Ради, хотів би декілька уточнюючих аспектів сказати.

По-перше, наявність легітимної мети, на нашу думку, має бути для того, щоб змінювати судову юрисдикцію, і в цьому випадку може бути створено такий прецедент, коли рідні справи для певної судової юрисдикції передасться в іншу судову юрисдикцію, в якій ці справи не є рідними. Це може викликати величезну кількість проблем, зокрема і ту, про яку ви сказали, за яким Процесуальним кодексом будуть ці справи розглядатися. Якщо керуватися тим підходом, що вони будуть розглядатися відповідно до ГПК, то інструменти ГПК вони існують саме для того, щоб розглядати комерційні господарські спори, зокрема і щодо джерел доказів участі свідків в цих процесах і всьому іншому. Абсолютно різні підходи в ГПК і в ЦПК до визначення малозначних справ, мінімальна межа ось цих справ, і це в свою чергу визначає право на апеляційне, на касаційне оскарження цих справ. І таким чином, якщо повністю будуть діяти правила ГПК, дуже великі є застереження щодо того, що право на доступ до суду в сенсі статті 6 конвенції в сенсі саме цієї категорії спорів будуть дотримуватися.

З приводу того, якою ж є мета, як вже було сказано, хотів би також повторити про те, що проблема надмірного навантаження в загальних судах і, можливо, швидшого розгляду в господарських судах як причина переведення цих справ з одної в іншу вона не може вирішувати саме таким інструментом. Адже якщо керуватися фактором того, що потрібно якісь спори, які розглядаються в загальних судах, розглядати швидше із використанням інструменту господарських справ, то навряд чи земельні спори будуть на

першому місці. Земля є таким об'єктом прав, який, ну, в принципі, нікуди не дінеться, і якщо взяти всі категорії цивільних справ, мабуть, що там можна знайти ті, які є ургентнішими, які потрібно розглядати ще швидше. Це, можливо, спадщина, це усиновлення, визнання батьківства, ну, інші справи, які можуть зумовлювати швидший їх розгляд.

Щодо кількості справ, тут би хотів сказати, Роман Вячеславович, там ідея була не в маніпуляції даними, а просто хотіли показати, що на 10 тисяч справ, навіть якщо говорити про всі господарські справи, це лише по кількості на сьогодні, кількість господарських справ збільшиться на 10 відсотків одразу, одним махом. І таким чином, якщо поділити на всю кількість господарських судів, які функціонують по першій інстанції, сьогоднішню кількість, то в кожен цей суд додасться по 400 нових справ. Це, на нашу думку, може призвести до того, що рідні комерційні господарські справи, які сьогодні, ну, доволі таки цінується цей аспект, це швидкість, якщо подивитися розгляд справ в трьох інстанціях, то ми побачимо, що здебільшого в межах одного року господарська справа, ну, як за загальним правилом може проходити ці інстанції. При навантаженні такими справами земельними цього не буде. І ми розуміємо, що кількість таких справ значно збільшиться після імплементації земельної реформи, можливо, не в два, не в три рази, а можливо, в десять разів така кількість може збільшуватись. Це також цілком не виключено.

І питання доступності. Також вже про це сьогодні говорили, але це питання також не потрібно виводити із поля зору. На сьогодні, і комітетом в тому числі створена робоча група по перегляду судової мапи, мапи судів. І, можливо, перегляд цієї судової мапи він призведе і до подолання тієї проблеми, яка на сьогодні зумовлює ініціювання аналізованого законопроекту. Оскільки, дійсно, хоча це, можливо, не найбільш важливе питання, але якби воно було одним, можливо, можна було би з цим погоджуватися підходом. Але, враховуючи те, що їх є декілька, і питання

доступності також, на нашу думку, саме для такої категорії спорів в умовах земельної реформи має це питання братись до уваги істотним чином.

Дякую за увагу. В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Расім.

Володимир Ватрас, будь ласка.

ВАТРАС В.А. Доброго дня, шановні колеги! Я уважно ознайомився з текстом законопроекту, з порівняльною таблицею і, чесно кажучи, як практик досить обережно хотів би ставитися до питання забрати одну категорію справ загальних судів, забрати частину справ в судів адміністративної юрисдикції і автоматично передати до юрисдикції господарських судів.

Безумовно, погоджуюся з Романом Бабієм в тій частині, що в нас відкривається ринок землі, ми повинні до того готуватися. Можливо, теоретично в нас виникне ціла низка нових судових спорів, пов'язаних з реалізацією ринку землі. Але самі формулювання змін, пропонованих до статті 20 Господарського кодексу, вони побудовані якимось таким чином, що всі земельні спори передаються в господарські суди, крім. І ось тут "крім" у нас є перелік спорів, які ми маємо залишити в загальних судах. Для прикладу, спори щодо нерухомого майна житлового фонду, стороною яких є фізична особа, яка не є підприємцем.

Ігор Павлович зауважив, що є житловий фонд – це житловий будинок чи садиба, а є земельна ділянка, на якій знаходиться цей житловий будинок чи садиба. То що в нас виходить в цій ситуації? Спир стосовно житлового будинку ми будемо вирішувати в порядку цивільного судочинства. А в порядку якого судочинства ми будемо вирішувати, наприклад, спір, який буде пов'язаний із земельною ділянкою, яка була виділена для обслуговування цього будинку?

Далі. Спори щодо нерухомого майна, які виникли із сімейних та спадкових правовідносин. Але ж в межах спадкових правовідносин так само може виникнути і господарський спір, власне, корпоративний спір, який може виникнути між спадкоємцями в частині прав, в тому числі прав на ті чи інші суб'єкти господарювання. Справи в спорах щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно, крім спорів, стороною яких є фізична особа, яка не є підприємцем, от пункт 6.3.

Всі ми звикли розуміти, яким чином ми розмежуємо юрисдикцію. Що таке спір про право, спір цивільний? Це де стороною є, власне, фізична особа, і він не є по суті господарським. І ми всі розуміли, що господарський спір – це спір між суб'єктами господарювання, в тому числі між фізичними особами-підприємцями. У даному випадку ми дозволяємо віднести до юрисдикції господарських судів спори, які можуть виникати між звичайними фізичними особами, в тому числі і в частині впровадження ринку землі. Якщо ми підемо далі, знову ж таки, крім, коли ми передаємо в юрисдикцію господарських судів ті спори, які були суб'єктами владних повноважень, які сьогодні, власне, вирішуються окружними адміністративними судами, і знову в нас винятки: спори щодо земельних ділянок для ведення садівництва.

Вибачте, будь ласка, якщо в нас якесь садове товариство є суб'єктом спору, чи, наприклад, кілька юридичних осіб мають у власності земельні ділянки для ведення садівництва, і вони мають якийсь спір стосовно їхньої господарської діяльності щодо вирощування тієї чи іншої сільськогосподарської продукції. Так само гаражні кооперативи вони є юридичними особами. Безпосередньо також можуть виникати спори господарського характеру, в тому числі із суб'єктами владних повноважень. Знову ж таки щодо спорів щодо земельних ділянок, які виникли із сімейних та спадкових правовідносин щодо вилучення для суспільних та державних потреб. Ідея гарна, ідею можна підтримувати. Але я би хотів, щоб ми цю ідею втілювали в життя в розрізі розвитку господарського судочинства, щоб ми не перетворили господарські суди в суди, які вирішують не господарські

спори, тобто не вирішують виключно притаманну їм функцію захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Знову ж таки я член так само робочої групи з питань ратифікації цивільного законодавства, всі ви знаєте, що в концепції, яка на сьогоднішній день схвалена, ми говоримо про можливість і перспективи скасування Господарського кодексу, а в подальшому, можливо, і модернізації господарських судів.

Тому давайте працювати в цьому напрямку, я буду підтримувати в першому читанні, тому що це законопроект моїх колег, яких я дуже поважаю. Але між першим і другим читанням нам потрібно звернутися до науковців, в тому числі спеціалістів у сфері господарського процесуального законодавства, нам потрібно послухати позицію суддів господарських судів, нам потрібно послухати позицію Вищої ради правосуддя і вже тоді прийняти зважені рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

Давайте ми можемо таким чином, я знаю, що багато запитань, багато було вже піднято, і я неодмінно надам слово пану Роману.

Сергій Володимирович, якщо у вас дуже короткий виступ, тоді, будь ласка, а потім надам Роману Бабію для того, щоб він надав відповідно відповіді на питання, які були поставлені.

Сергій Володимирович Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Пане голову, як сказав пан Ватрас, ідея слухна – мета хибна. Розумієте, насправді, колеги, так завжди буде, якщо відбуваються штучні речі, коли зараз нам пропонують абсолютно штучно із предметної підсудності загальних судів забрати конкретні питання і абсолютно штучно, під абсолютно надуманими приводами передати їх в суди іншої юрисдикції,

кількість питань буде лише збільшуватися, бо ми поламали систему, ламаємо систему.

Коли шановні колеги наводять приклад фізичних осіб акціонерів, то це питання, пов'язані із господарською діяльністю, бо володіння акціями, воно пов'язано з господарською діяльністю, а тут же питання взагалі не пов'язані з господарською діяльністю. Тому, напевно, я рідко погоджуюся із позицією Верховного Суду, але тут я змушений повністю підтримати позицію Верховного Суду і сказати, що це штучна історія.

Ще раз. Питання доступності в розумінні приїзду до суду воно теж є важливим. Але воно є тут другорядним з точки зору побудови системи. Ну ми не можемо кожен раз вихоплювати із предметної підсудності якісь окремі питання, передавати їх в юрисдикцію, якій ці питання не властиві, про що говорив теж пан Ватрас, і потім шукати якусь логіку. Ми спочатку логіку ламаємо, а потім починаємо її шукати. І завжди це призводить до виникнення колізій, питань і проблем. І тут проблема не лише в юридичній техніці виписаних норм. Бо завжди вилізе якась проблема, коли ти щось робиш штучно. Ти не можеш прорахувати всі наслідки і можливості. І окрім тих питань, які задав зараз пан Ватрас, з'явиться ще 40 питань, які ми не зможемо вирішити, бо це відпочаткується штучна конструкція.

Тому в мене є пропозиція. Давайте ми трошки відкладемо це питання, бо ми знову робимо спробу якось щось штучно вирішити.

І знову, при всій повазі, вибачте, вже двічі згадав пана Ватраса, згадаю його і третій раз. Пане Ватрас, у мене величезне прохання. Якщо ви бачите такі недопрацювання, ну навіщо ж голосувати в першому читанні? Давайте, може, ми на цій стадії його відкладемо, сядемо, подумаємо, подивимося. Можливо, це узгодимо з питанням більш швидким, а саме структури судів в зв'язку зі зміною районів. Можливо, ми це узгодимо з питанням кодифікації, рекодифікації чи кодифікації цивільного законодавства. Це все в наших руках. Не треба якимись штучними одноразовими речами ламати систему.

Я, ще раз, ви сказали, що я там погарячкував щодо корупційності, я щиро переконаний, що це абсолютно корупційна штука. Так само, я ж кажу ще раз, просто на моїх очах відбувалася боротьба за категорію справ, пов'язану із визнанням протиправними повідомлення рішень податкової інспекцією. Я ж пам'ятаю цей спір між господарською і адміністративною юстицією, я розумію, за що йшла боротьба, я розумію, у кого які інтереси і так далі, і так далі. Це все зараз мені дуже нагадує оту ситуацію, але трошки зменшену. І при цьому, звичайно ж, на це накладається і те, про що говорили колеги, це, по суті, віддаленість від правосуддя, абсолютно точно. Із Ворохти, із Турки прийдеться їхати в іншу область, в Житомирі прийдеться їхати в іншу область і так далі, і так далі. І плюс, на це накладається іще, ну, так би мовити, технологічна недосконалість цього законопроекту.

Давайте відкладемо, в нас є час, у нас точно наступний тиждень несесійний. Я не скажу, що ми це питання розв'яжемо за наступний тиждень, але це якось зкореспондуємо з двома напрямками. Перше – це реформування районних суддів, ну, переформатування районних судів в зв'язку із тим, що змінилися райони, і друге – з рекодифікацією. Бо я, чесно кажучи, теж не зовсім розумію, як буде працювати один матеріальний кодекс і під нього два процесуальних. Якось воно мені... я поки що не сформулював свою кінцеву позицію під це, але мене якось так в школі юридичній вчили, що галузь права відрізняється завжди тим, що є процесуальний акт і є матеріальний акт, і під цей матеріальний акт іде процесуальний акт. Єдине, що деколи норми інших кодексів застосовуються в тому числі і в господарському процесі норми Цивільного кодексу застосовуються, але знову як виключення, а не як правило.

Тому от я би пропонував відкласти це питання сьогодні і не приймати рішення, Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Роман Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Да. Дякую.

Ну, хотів би відреагувати на певні позиції колег, які висловлювалися, щоб, ну, об'єктивно подати картину, да, в колег щоб була можливість об'єктивно бачити картину. Ну, дивіться, говорили про те, що господарські суди завантажаться нехай там, там звучала цифра по-моєму, якщо не помиляюсь, 400 десь справ на суд. Ну, давайте будемо відтерті, якщо збільшиться кількість справ в земельних спорів, то чи справляться з ними районні суди, які недоукомплектовані і будуть доукомплектовані щонайменше наприкінці 22-го року, я так думаю. Це до питання того, все-таки то ми будемо думати все-таки про... хоч якимось чином вирішувати спрощення доступу до правосуддя, отримання рішень, чи все-таки якісь інші аспекти ставити во главу угла, як кажуть.

Також хотів би зауважити, що процент закінчення справ у господарській юрисдикції він досить високий, він там близько 90 відсотків у 19-му році був, це все із статистики Верховного Суду. У 20-му році за перше півріччя дещо знизився, але це пов'язано із введенням карантину і з тим, що справи відкладаються через карантин, через карантинні обмеження, власне.

Також, що стосується тези, скажемо так, різних інститутів доказування. Хочу зауважити, що ті ж самі покази свідків у господарському процесі теж використовуються як доказ, так, з певними особливостями, але тим не менше, це теж спосіб доказувати. І говорити про те, що обмежені будуть учасники справи в способах доказування знову ж таки дещо некоректно.

Також щодо зауважень Володимира Ватраса, я ж не заперечую, що ми можемо вдосконалити текст до другого читання. Але от щодо висловлених зауважень, хотів би звернути увагу, що наводився приклад: нерухоме житлове майно, що з земельною ділянкою. Так щодо земельних ділянок, такі самі виключення є, вони не будуть у судах різних юрисдикцій. І нерухомість залишиться в суді загальної юрисдикції, і земельна ділянка, яка використовується для ведення... обслуговування житлового будинку,

садівництва, будівництва, вона також у суді загальної юрисдикції. Тобто тут, скажемо так, оці частини статті вони співвідносяться, і не розриваються питання під різні юрисдикції ті самі правовідносини. Якщо є пропозиція вдосконалення, будь ласка, до другого читання чи їх внесемо.

Ще хотів би зауважити щодо того, що це не притаманно... ну, господарські суди націлені на бізнес, на господарську діяльність, а не притаманна історія для господарських судів.

Ще раз, колеги. Питання особистих правовідносин, ну, як-то спадковість, сімейні, індивідуальне дачне будівництво, гаражні відносини, вони всі залишаються в загальних судах. Якраз ті спори, всі інші спори вони якраз, ті самі, що до земельних ділянок с/г призначенні, це якраз ті земельні ділянки, які по суті використовуються для підприємницької чи господарської діяльності. І, власне, це і є задача господарських судів вирішувати господарські, підприємницькі спори.

Також щодо... Пан Володимир називав, що незрозуміло, в якій юрисдикції будуть слухатись, наприклад, спори, коли юрособа є... гаражний кооператив приводив в приклад. То оці земельні ділянки і нерухомість, які, ну, по проекту закону ті земельні ділянки і нерухомість, яка використовується для індивідуального будівництва, для гаражного будівництва, вона залишається в загальних судах лише, якщо стороною є фізична особа. Тобто там, де є юридичні особи, як і зараз, в принципі, вирішується в судах господарської юрисдикції.

І, колеги, ще раз наголошу на тому, що на успішний приклад передачі певної категорії справ, корпоративних спорів під юрисдикцію господарських судів. Знову ж таки питань до цього немає. І питання ці, ну, скажемо так, утряслися і зараз жодних зауважень до цього кейсу немає. Тому пропонується піти от десь таким самим шляхом по відношенню до земельних ділянок. Не всіх, а лише тих по суті, які використовуватися будуть в господарській діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

В мене є тоді пропозиція надати слово співголові підкомітету. Павло Васильович, будь ласка. Павло Павліш, ви з нами?

_____. Андрій Євгенович, поки ви будете, Павлу Васильовичу можна два буквально от приклад з життя маленький просто наведу. Коли колись, коли ще до Верховної Ради я працював нотаріусом, я здійснював функції державного реєстратора на нерухоме майно. Так ось, колеги, були такі у мене моменти, коли, враховуючи певну невизначеність або дwoяке, подвійне тлумачення можливості юрисдикційного опрацювання або підвідомчості тої чи іншої категорії справ, одні і ті самі позовні вимоги подавали як до господарського суду, так до суду адміністративного, так і до суду загальної юрисдикції. І мені як держаному реєстратору, я ходив по трьох судах і в трьох судах захищав, скажімо так, свою позицію. В більшості випадків та практично в усіх випадках це було позитивно, я все суди виграв. Але, тим не менше, постійно, коли приймали рішення у Верховному Суді, постійно говорили, що це одна юрисдикція або друга, і навіть різні колеги вирішували вказане питання по-різному.

Тому я от просто фізично переживаю, щоб ми не стикнулися з тим, що подібне буде потім ще і з землею, і з нерухомістю, зі всім решта.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Да, дякую.

Зараз ми чекаємо, де наш пан Павло. Може, Михайло Миколайович тоді зможе нам доповісти?

НОВІКОВ М.М. Я розумію, що десь, Павло Васильович десь відключився.

Шановні колеги, вчора ми провели, тобто сьогодні рано ми провели засідання підкомітету і прийняли рішення про те, щоб підтримати даний

законопроект в першому читанні, і про це у вас є відповідне... проект відповідного рішення.

На моє переконання, я висловлю думку, яку ми проговорювали, справа кількості, питання кількості справ і навантаження на суди, воно вирішується в першу чергу, це я з власного досвіду, вирішується в першу чергу єдністю правозастосування. І знаходження подібних справ в різних юрисдикціях не призведе саме до цього ефекту. Це по-перше.

По-друге, господарські суди, як і попередньо арбітражні суди, вони вже мали досвід розгляду справ, які потім відійшли до адміністративної юрисдикції. Тому, в принципі, і застосування, і вирішення земельних спорів, воно буде не те, що штучним, воно буде природне, тому що ці питання пов'язані з економікою. Ми привикли до таких термінів, як підприємницька і господарська діяльність, а я називаю це все економікою. Всі економічні питання, на моє переконання, вони мають для оперативного розгляду і формування судової практики мають перебувати в одній юрисдикції. Саме виходячи з цих принципів, ми на підкомітеті підтримали даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді є пропозиція поставити на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України щодо підвідомчості спорів, що виникають у сфері земельних відносин та спорів щодо нерухомого майна (реєстраційний номер 3296) (від 31 березня 2020 року), з наступним рішенням.

Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України щодо підвідомчості спорів, що виникають у сфері земельних відносин та спорів щодо нерухомого майна (реєстраційний номер 3296), поданий народними депутатами Бабієм та іншими, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Доповідачем пропоную від комітету з цього питання визначити народного депутата Романа Бабія.

Прошу підтримати та проголосувати за це рішення, за цей висновок.
Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. Валерій Іванович!
Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін. За.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков. Михайло Миколайовичу,
ми вас не чуємо.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

БОЖИК В.І. Андрію Євгеновичу, Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Шпенюв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ще раз, хтось доєднався... А, це Соболєв, да?

Сергій Владиславович. Я не почув, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався. Утримався Соболєв.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почув.

14 – за, проти – 0 і 4 – утрималися. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774) (перше читання).

Я пропоную одразу надати слово одному із співавторів цього законопроекту Ігорю Фрісу.

Ігорю Павловичу, будь ласка. Я знаю, що там була така попередня робота з цим законопроектом. Будь ласка, вам слово. Ігорю Павловичу, включіть звук, будь ласка.

ФРІС І.П. Я включаю. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Дякую, колеги. Дякую, пане голову, за можливість виступити по цьому законопроекту.

Законопроект 3774, так званий антирейдерський 2 законопроект, який був підготовлений групою авторів, з безпосередньою участю провідних спеціалістів Міністерства юстиції, Офісу протидії рейдерству, департаменту профільного міністерства, міністра юстиції, першого заступника міністра. Ми багато про нього говорили про цей законопроект. Ми в попередньому засіданні, коли приймали рішення щодо включення вказаного законопроекту до порядку денного, було бурхливе обговорення. Але це обговорення стосувалося виключно одного моменту. І я пригадую, у нас була дискусія з Сергієм Володимировичем Власенком, що ж більше – більше право чи більше треба захистити це право. І це стосувалося позиції щодо так званої "червоної кнопки" (в лапках, звісно). Це права, які законопроектом надіялось Міністерству юстиції, які своїми рішеннями мали можливість зупиняти відповідні реєстраційні дії щодо переходу прав або реєстрації відповідних речових прав на нерухоме майно.

Дякую міністру юстиції, який зголосився обговорити це питання. І ми прийшли до консолідованої позиції, що на сьогоднішній день для того, щоби було прямо вирішено ті питання, які в більшості регулює цей законопроект. Бо ті повноваження по "червоній кнопці" – це буквально один пункт в декількох місцях, який надає можливість міністерству вчиняти певні дії, які в той чи інший спосіб ставляться під сумнів нашими колегами. Міністерство юстиції підтвердило те, що вони готові, щоби вказані положення були виключені з тіла законопроекту до першого читання. І враховуючи це, підкомітетом було запропоновано, так як ми попередньо застосовували процедуру, коли ми обговорювали питання третейських судів, щоби законопроект був поданий і прийнятий за основу з урахуванням позиції комітету щодо виключення деяких пунктів.

Одночасно вчора при спілкуванні з міністерством, Нотаріальною палатою, яка висловила своє бачення і надала свої пропозиції щодо вказаного законопроекту, ми долучили щодо можливості виключення ще одного пункту, це пункту 10 вказаного законопроекту в розділі I. І одночасно з цим

обговорили питання, що мене будемо на сьогоднішній день врегульовувати питання строків щодо оскарження. Хоча міністерство так само схвально віднеслося до цього, що ми це обговоримо і вирішимо ці питання до другого читання, щоб не збільшувати максимально строки, відповідно до яких можна оскаржувати дії державного реєстратора, тобто на ці 3 роки з моменту, коли особі стало відомо про порушення його прав. Тобто ми зробимо присічені терміни оскаржень, але це вже буде при другому читанні.

Враховуюче це, вчора ми з колегами обговорили вказану позицію на підкомітеті, і наслідком цього є рекомендації Комітету Верховної Ради з правової політики щодо прийняття за основу законопроекту 3774 з урахуванням позиції комітету щодо виключення відповідних пунктів.

З вашого дозволу, Андрій Євгенович, я зачитаю саме стосовно яких пунктів йдеться мова.

У зв'язку з зазначеним комітет пропонує під час розгляду у першому читанні у розділі I законопроекту в пункті 2 підпункт 10 виключити: абзаци п'ятий, сьомий та восьмий підпункту 11 виключити; абзаци з 28 по 32 підпункту 15 виключити; у пункті 3 абзаци третій та шістнадцятий підпункту 16 виключити; і абзаци з 28 по 32 підпункту 18 виключити.

І за підсумками розгляду законопроекту Комітетом Верховної Ради з питань бюджету вказано, що вказаний законопроект має певний вплив на показники державного бюджету, але одночасно з цим не враховано, наскільки це може привести до зменшення або збільшення доходів щодо адміністративного збору і які видатки буде нести державний бюджет у частині розроблень відповідного програмного забезпечення для здійснення, передбачених законопроектом, процедур державної реєстрації.

Одночасно з цим ми мали попередню розмову з керівником, головою Комітету з цифрової трансформації, який так само схвально віднісся до тих ідей і пропозицій, які зазначені в тілі законопроекту, в частині того, що ми надаємо додаткові важелі, додаткові механізми, додаткові способи проведення певних видів державної реєстрації без залучення людини, тобто в

автоматичному режимі. Це дуже цікава і новела буде, яку ми намагаємося провести в частині державної реєстрації бізнесу і державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності фізичних осіб. І я вважаю, що міністерство, ну, і члени комітету, думаю, підтримають мою думку, що такі дії і видатки, пов'язані з розробкою програмного забезпечення, будуть так само підтримані Комітетом з цифрової трансформації в частині того, коли будуть звертатися відповідні державні органи при розробці відповідних проектів програмного забезпечення.

Одночасно з цим хочу зауважити те, що Нотаріальна палата України в свою чергу теж дала певні свої зауваження, які будуть враховані до другого читання. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради надало свої зауваження до змісту законопроекту, що було зроблено так само Інститутом законодавства Верховної Ради України. Мін'юст підтримав цей законопроект. І я ще раз наголошую на те, що у нас з Мін'юстом по цьому питанню дуже плідна і якісна робота. Мені дуже приємно, що міністерство чує Комітет з правової політики, чує Нотаріальну палату України, яка реально фактично здійснює дії, пов'язані з державною реєстрацією бізнесу і нерухомості, і ми спільно входимо на якісний законопроект, який не порушує права учасників відповідних процесів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, пане Ігорю, в тому числі за ту роботу, яка, ви знаєте, є такою невидимою для багатьох колег, але вона дійсно проводилася дуже... в таких дуже непростих дискусіях. Але все ж таки запропонована підкомітетом редакція, я думаю, що прибирає найбільш такі критичні питання, які висловлювалися під час обговорення цього законопроекту в попередньому розгляді.

В мене є пропозиція наразі надати слово пану міністру юстиції. І після цього я хочу надати слово нашій колезі Галині Янченко, одній із співавторів цього законопроекту, а потім перейдемо до обговорення.

Денис Леонтійович, будь ласка, вам слово.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую.

Також хочу подякувати колегам депутатам, і пану Ігорю, і пані Галині, і іншим депутатам, які долучалися до роботи. Дійсно, законопроект важливий, він багато в чому нам допоможе, в тому числі в зв'язку з тим, що близиться земельна реформа, і нам потрібно бути готовими до істотного зростання навантаження кількості скарг, вони вже зростають. Чим ближче до літа, тим кількість їх буде ще збільшуватися. І ми в певний момент, якщо ми залишимо все, як є, ми просто офіс будемо вимушені закриті, тому що не справляємося з навантаженням, з кількістю скарг, які до нас надходять.

Власне, щодо фінансування, цю проблему теж на даний момент вже вирішили, програмне забезпечення розробляється. Тобто ми оскільки отримали принципову згоду комітету на підтримку законопроекту, ми за донорські кошти, донори погодилися, все-таки ця ідея правильна, логічна, інноваційна про те, що певні дії, наприклад, реєстрація фізичних осіб-підприємців може робитися софтом безпосередньо. Програмне забезпечення вже розробляється без витрат коштів державного бюджету, тобто там ми цю проблему теж вирішили і закрили потребу в фінансуванні саме виконання в цій частині законопроекту.

Тому прошу законопроект підтримати. Готові прокоментувати будь-які його положення. І ще раз дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Галино, будь ласка, вам слово.

ЯНЧЕНКО Г.І. Я теж хочу подякувати комітету, що з'явилася можливість розглянути цей законопроект. Я, в принципі, також погоджуюся із компромісною версією. І дякую членам комітету, Ігорю Фрісу, що він взяв на себе велику частину переговорів і навантаження. І загалом буду вдячна

всьому комітету, звичайно, за підтримку. Навіть от в такому компромісному варіанті це значно краще, ніж залишати ті невідрегульовані питання в такому вигляді, в якому вони є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Галино.

Шановні колеги, хто хоче висловитися? Сергій Володимирович Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я хочу подякувати всім за роботу над цим законопроектом: Міністерству юстиції, пану Фрісу, пані Галині Янченко, мамі, татові, всім хочу подякувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це був такий незвичайний виступ народного депутата Власенка, ми його запам'ятаємо надовго.

Шановні колеги, чи є необхідність далі обговорювати, чи можемо проголосувати? Дійсно, велика робота проведена.

Тоді пропоную поставити...

_____ . Голосуємо, голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству з наступним рішенням.

Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774), поданий народними депутатами Янченко та іншими, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням пропозицій комітету. Пропозиції підкомітету під стенограму були оголошені головою підкомітету Ігорем Павловичем Фрісом.

І доповідачем від комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради визначити голову підкомітету Фріса Ігоря Павловича.

Прошу підтримати та проголосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко. Він доєднується, почекаємо.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.
Народний депутат Німченко. Василь Іванович, не чуємо вас.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш. Павло Васильович!
Народний депутат Пузанов.

ВЛАСЕНКО С.В. Павліш пішов комусь дякувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Так, не чує.
Народний депутат Соболев.
Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Шпенюв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв – за.

І доєднався народний депутат Демченко. Ми зараз голосуємо за висновок комітету по законопроекту 3774. Сергій Олексійович, ви з нами?

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Почув.

17 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято одногосно. За що дякую за підготовку таку з цього законопроекту.

В нас ще один законопроект на перше читання іде. Це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування (реєстраційний номер 4323) поданий Кабінетом Міністрів України.

Я пропоную надати слово міністру юстиції для представлення цього законопроекту. Ну, Денис Леонтійович, ви також, прошу зазначити, що він пов'язаний з іншим законопроектом, який вже розглянутий Комітетом з питань організації правоохоронної діяльності.

Денис Леонтійович, будь ласка, вам слово.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую, пане Андрію.

Саме так, в нас це парні законопроекти: один щодо змін в Кримінально-процесуальний кодекс, який знаходиться, основним комітетом щодо якого є Комітет правоохоронної діяльності, і законопроект, власне, який в нас, основний, він, по суті, регулює суть того, що ми пропонуємо.

Пропонуємо ми імплементувати рішення у справі "Невмержицький проти України", Європейський Суд з прав людини, де було вказано на те, що процедура примусового годування у нас не врегульована. Вірніше як, вона врегульована фрагментарно, тобто для тих осіб, які є засудженими, ті, які мають вироки і перебувають в колоніях, щодо них частково питання врегульовано в Кримінально-виконавчому кодексі. Щодо тих, які перебувають у слідчих ізоляторах, тобто ув'язнених, питання не врегульовано взагалі.

Ми вносимо зміни і в Закон про попереднє ув'язнення, і в Кримінально-виконавчий кодекс з тим, щоб цю процедуру врегулювати належним чином. З тим, щоб, з одного боку, забезпечити законність дій адміністрацій установ, лікарів і судів і вчасно реагувати на проблему голодування чи інших негативних наслідків, які, власне, вимагають примусового годування, і, власне, з тим, щоб забезпечити життя і здоров'я людей і виконати при цьому рішення Європейського суду з прав людини.

Випадки, які регулюються цим законом, вкрай рідкі. За останні два роки був лише один випадок, застосування примусового годування. Він відбувся в колонії, тобто не в місті попереднього ув'язнення, тому я не можу сказати, що це там та ситуація, коли, ледь не щомісяця

плануватимемо застосовувати цей захід. Тобто це процедура вкрай рідка, в ній максимально прописаний захист прав людини, яку будуть примусово годувати, там потрібне буде відповідне судове рішення, яке має бути винесено протягом доби після того, як буде звернення установи, відповідно висновок лікаря про таку потребу примусового годування. Тобто, з одного боку, буде і висновок лікаря, і судове рішення, і достатня оперативність з тим, щоб таке примусове годування застосовувати.

Дякую за увагу. Якщо є запитання, я готовий відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Хотів би відзначити, що кілька вже законопроектів надійшло від Кабінету Міністрів на виконання різних рішень Європейського суду з прав людини. Ми це дуже підтримуємо і будемо також розглядати інші законопроекти, які надійдуть від вас щодо врегулювання виконання Україною рішень щодо заходів загального характеру.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую.

Тут я хочу подякувати пану Власенку за те, що він звертає увагу постійно Міністерства юстиції на цю проблему, що потрібно виконувати рішення Європейського суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Ватрас хоче виступити. І хто ще? Будь ласка, Роман Бабій. Сергій Власенко. Володимир Ватрас, Роман Бабій, Сергій Власенко, будь ласка. Якщо у вас є питання до пана міністра або виступи.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги! Народний депутат Володимир Ватрас. Я підтримуватиму запропонований проект закону. Вважаю, що він спрямований на виконання рішення Європейського суду з прав людини. Прошу членів комітету проголосувати "за".

Але хотів би завадити, що так само аналогічний інститут ми маємо застосувати у адміністративному провадженні, я маю на увазі Кодекс про адміністративні правопорушення, де потрібно застосовувати такі заходи до осіб, які відмовляються від харчування, а, наприклад, відбувають адміністративне стягнення у вигляді адміністративного арешту у строк на 15 діб. Так само в нас можуть випадки, коли особа відбуває кримінальне покарання не у вигляді позбавлення волі, а у вигляді обмеження волі, тому, власне, і хотів би звернути увагу Міністерства юстиції на те, щоби також звернули увагу, що даним законопроектом ці питання не врегульовуються.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, ви прокоментуєте?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Ну, безумовно, ми можемо розглянути, дійсно обговорити можливість внесення змін і в Кодекс про адміністративні правопорушення, але там є одне "але". Це короткий термін, тобто 15 діб і вкрай мала ймовірність того, що такий випадок дійсно трапиться, що нам буде потрібно застосувати примусове годування, з одного боку, і з іншого боку, у нас в історії такого ще не траплялося, при годуванні, при застосуванні адміністративного арешту.

Тому проблема є, можлива, ймовірна, треба обговорювати навіть і з тієї точки зору, яке втручання держави тут кріпше: чи, можливо, просто цю людину випустити з цього адміністративного арешту, чи ризикувати її життям, застосовувати примусове годування. Тому що нагадаю, примусове годування – це не надто безпечна процедура, там є ризики, пов'язані із життям того, кого примусово годують. Якщо людина дійсно не хоче, щоб її примусово годували, ця процедура стає трохи небезпечною.

Тому тут є питання, потрібно додаткове обговорення, консультації з Міністерством охорони здоров'я з тим, щоб підійти до цього, вирішення

цього механізму. Але почули, попрацюємо, обговоримо, в будь-якому випадку зміни в КУпАП потребують окремого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Роман Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голову.

Ну, як голова підкомітету з питань виконання рішень ЄСПЛ хотів би підхопити естафету подяк і дійсно подякувати і Кабміну, який подає законопроекти, і Мін'юсту, який безпосередньо їх готує, тому що дійсно важливе, і пану Сергію Володимировичу Власенку особливо, і пану Фрісу Ігорю, які вчиняють відповідні дії. У нас, на жаль, всі ми знаємо, що питання виконання рішень ЄСПЛ не дуже гарна ситуація у цій сфері, тим не менше ці кроки, хоч вони і нечасті, і рідкі, але вони необхідні для того, щоб виконувати Україною... для забезпечення виконання Україною своїх зобов'язань за європейською Конвенцією з прав людини.

Тому прошу колег підтримати цей законопроект і дякую в майбутньому за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Сергій Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Насправді, ситуація з законодавчим врегулюванням примусового голодування вона є така дуже делікатна. З одного боку, дійсно, у нас є рішення Європейського суду з прав людини, які відзначають, що у нас законодавчо ця процедура не врегульована, але з другого боку є ціла низка рішень ЄСПЛ, які прирівнюють примусове годування до катувань, і ми тут повинні бути дуже-дуже обережними.

Тому в цій ситуації я утримуюся при голосуванні. Не тому, що я не підтримую цей законопроект, а тому що я його недостатньо ретельно вивчив до сьогоднішнього засідання. Але до розгляду в сесійній залі ми сформуємо позицію фракції з цього питання, виходячи саме з того, що, з одного боку, Європейський суд вимагає від нас більш детального регламентування цієї процедури, але, з другого боку, в низці своїх рішень Європейський суд в певних випадках визначає... прирівнює примусове годування до катування. Як сказав пан міністр, абсолютно справедливо, що в певних обставинах або при певних обставинах таке примусове годування може стати абсолютно небезпечним для тієї людини, яка відмовляється від їжі і яку примусово годують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Якщо немає інших пропозицій, тоді пропоную проголосувати за відповідний висновок.

Ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування (реєстраційний номер 4323) з наступним висновком.

Я перепрошую, я ж не надав слово голові підкомітету. Так всі подякували. Ігор Павлович, будь ласка.

ФРІС І.П. Дякую, Андрій Євгенович. Дякую за можливість по цьому законопроекту висловити позицію. Тільки дайте його знайду, у мене сьогодні дуже багато законопроектів.

Значить, вчора ми так само розглянули вказаний законопроект на підкомітеті і для мене... Я вчора колегам розказував, що Сергій Володимирович чітко озвучив і мої думки стосовно цього, щоб не перейти ту

грань, коли людська гідність буде на одній частині терезів, а на другій частині терезів буде все ж таки необхідні забезпечення відповідних прав цієї людини, коли необхідно здійснювати примусове годування.

І в своєму, скажемо так, висновку ми дійсно базувалися на справі "Невмержицький проти України", де Європейський суд з прав людини стосовно примусового годування висловив позицію, що такий медичний захід, як примусове годування, не вважається, в принципі, поводженням, яке принижує людську гідність. Проте, дійсно, його застосування повинно обов'язково відповідати певним умовам.

На адресу Комітету з правової політики Верховної Ради надійшли рішення Комітету Верховної Ради з питань інтеграції України до Європейського Союзу, яким визнано, що законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції. Комітет з питань бюджету так само за наслідком розгляду на своєму засіданні 16 грудня прийняв рішення, що законопроект не має впливу на показники бюджету. Комітет... І тому для мене це було основним питанням підтримувати чи не підтримувати вказаний законопроект. Це рішення Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях так само прийняв рішення і ухвалив, що вони рекомендують прийняти вказаний проект за основу в першому читанні.

Так само є висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради. І Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, своїм листом від 16 листопада 2020 року повідомив про підтримку законопроекту.

На підставі викладеного, Андрій Євгенович, напевно, ви зачитаете рішення комітету щодо підтримки та прийнятті його за основу. З вашого дозволу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Тоді ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо законопроекту 4323 з наступним рішенням.

Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування (реєстраційний номер 4323), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Доповідачем від комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету Фріса Ігоря Павловича.

Прошу підтримати і проголосувати за цей висновок.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Виходячи із позицій заявлених під час обговорення – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

Народний депутат Німченко. Василь Іванович, ми вас не чуємо і не бачимо зараз.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От зараз чуємо.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За. Камеру не могу включить, что-то с настройками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Ми вас чуємо.

ВЛАСЕНКО С.В. Камеру вам прокурор включит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

16 – за, проти – 0, утримався – 1 народний депутат України. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це вже законопроекти, які ми обговорюємо в порядку попереднього розгляду.

Вам запропонований законопроект № 4612: внесення змін до статті 23 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" щодо гарантій адвокатської діяльності. Я пропоную надати слово одному із співавторів, нашому колезі Володимиру Ватрасу. І я думаю, що від авторів і від підкомітету одразу, а потім вже перейдемо до обговорення.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, я є співавтором даного законопроекту, як і окремі колеги з нашого комітету. І як голова підкомітету вважаю, що немає на сьогоднішній день підстав для не включення його в порядку попереднього розгляду до порядку денного.

Якщо коротко, основний автор законопроекту народний депутат Гунько пропонує до переліку гарантій адвокатської діяльності передбачити Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", надати адвокату, вірніше, гарантувати адвокату право на придбання, носіння, облік, зберігання та застосування пристрою вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії. Власне, пропонується надати можливість адвокату легально отримати травматичну зброю. Наголошую, не вогнепальну зброю, а травматичну, яку на сьогоднішній день можуть використовувати всі учасники судового процесу, на превеликий жаль, окрім адвокатів, в тому числі і журналісти, і їх помічники.

Якщо в двох словах, що зумовлено необхідність прийняття цього законопроекту, це те, що за останній час згідно статистики впродовж останніх 7 років було вбито 6 адвокатів. За офіційною інформацією НАУ, протягом 2013-2020 років до комітету звернулися з 57 повідомленнями про

фізичну розправу над адвокатами та було 59 повідомлень про погрозу адвокатам.

І, власне, з метою гарантування адвокату права на самозахист пропонується внести зміни до Закону про адвокатуру і до гарантії щодо права на забезпечення безпеки адвокату як учаснику кримінального судочинства, надати відповідні гарантії адвокату як учаснику інших видів судочинства, в тому числі цивільного, господарського, адміністративного тощо.

Міністерство фінансів вважає, що положення, реалізація положень не впливатиме на показники бюджету. Міністерство юстиції підтримує законопроект, але вважає, що його треба доопрацювати шляхом узгодження термінології. Інститут законодавства вважає, що це потрібно врегулювати стосовно всіх осіб у окремому законодавчому акті. Національна асоціація так само в цілому підтримує цей законопроект з певними зауваженнями.

Безумовно, що за юридичною технікою до законопроекту є певні питання, які ми можемо обговорити вже під час слухання його в порядку першого читання, оскільки можуть виникати питання стосовно того, чи має право на травматичну зброю адвокат, діяльність якого припинена, який вчинив дисциплінарні правопорушення. В окремих колег виникали питання стосовно того, чому саме травматична зброя вітчизняного виробництва, а не закордонного. Але я думаю, ці всі питання ми зможемо обговорити вже під час першого читання в порядку доопрацювання.

Прошу підтримати і висловити своє бачення, якщо є така можливість.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимир.

З урахуванням цієї стадії обговорення чи будуть якісь запитання чи виступи народних депутатів?

_____ . Ми переконуємося, що попри всі намагання влада не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не виступ з цього...

ВЛАСЕНКО С.В. Що там про владу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже вимкнув.

Шановні колеги, є потреба в обговоренні?

_____ . Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді пропоную, ставлю на голосування проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення зміни до статті 23 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" щодо гарантій адвокатської діяльності з наступним рішенням.

Обговоривши законопроект, Комітету з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення зміни до статті 23 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" щодо гарантій адвокатської діяльності (реєстраційний номер 4612), поданий народними депутатами Гуньком та іншими.

Прошу підтримати та проголосувати за це рішення.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Не бачу.

Народний депутат Німченко. Василь Іванович!

НІМЧЕНКО В. І. За. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, а я так розумію, що і народний депутат Демченко також проголосував, чи...

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, два рази уже, і оба "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми тільки один раз почули разом з Василем Івановичем.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ще раз, вже третій раз "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, почув.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Немає.

Народний депутат Соколов. Немає.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. Торохтій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

17 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це теж попередній розгляд, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення захисту права власності та інших речових прав на нерухоме майно, що належить дітям та підопічним особам) (реєстраційний номер 5229).

Я пропоную надати слово автору законопроекту Фрісу Ігорю Павловичу. Будь ласка.

ФРІС І.П. Дякую, Андрій Євгенович.

_____. Голосуємо.

ФРІС І.П. Сергій, дай я хоч розкажу, в чому питання цього законопроекту. Бо сьогодні навіть Нотаріальна палата, відверто кажучи, не зрозуміла, про що суть законопроекту. Мені сьогодні...

ВЛАСЕНКО С.В. Особливо про підопічних розкажіть нам, підопічні...

ФРІС І.П. Підопічні, да, є такі, да.

Колеги, про що суть сама законопроекту, чого він виник і з-за чого взагалі сир бор весь по цьому законопроекту. Все вилізло в процедурі державної реєстрації. Люди звернулися до державного реєстратора і побачили проблему, що під час здійснення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, пов'язаних із знищенням нерухомого майна, яке належить неповнолітній особі, жодним чином не отримується рішення органу опіки і піклування. І в такий спосіб, хитрий спосіб, недобропорядні, скажімо так, батьки або законні представники, або опікуни мають можливість позбавити права власності на нерухомість дитину або підопічну особу.

Дуже дивна ситуація, на цей момент мудрий реєстратор, хоча він не повинен був цього робити, він звернувся в орган опіки і піклування, запитався, чи нормальна це сім'я, чи потрібно, може, якісь прийняти рішення по цьому питанню. І коли він дізнався, що там дійсно недобрі відносини і дитина потребує якогось захисту, він відмовив в подібній державній реєстрації. Це була причина, чому ми почали обговорювати цей законопроект.

А далі полізло інше. Далі полізло те, що є ті договори, які не підлягають нотаріальному посвідченню, або, пригадуєте, що нотаріальне посвідчення у нас передбачає наявність рішення органу опіки і піклування, і це передбачено як нормами Сімейного кодексу, як нормами Цивільного кодексу, як нормами Закону про охорону прав дитинства, як нормами Закону про забезпечення прав малолітніх та безпритульних громадян. І органам опіки і піклування надається повноваження щодо контролю і щодо забезпечення майнових прав неповнолітніх щодо належного їм рухомого, нерухомого або іншого майна і щодо вчинення неповнолітньою, малолітньою

особою за згодою або від імені такої особи правочинів. І рішення органу опіки, піклування в цьому випадку направлено на забезпечення інтересів вказаних осіб.

А ось при тих договорах, коли права певні реєструються, наприклад, право на суперфіцій, право про емфітевзис земельної ділянки сільськогосподарського призначення, право на забудову земельної ділянки, які так само не передбачають нотаріального посвідчення недобросовісні законні представники, батьки або опікуни, вкладають такі договори, подають їх на державну реєстрацію, тим самим обмежуючи права власника земельної ділянки, який є неповнолітнім, малолітня особа або особа, яка потребує опіки і піклування.

Враховуючи це, цією метою було створення цього нормативно-правового акта, який, на мою думку, в більшій ступені зможе забезпечити при тих правовідносинах, де немає нотаріального посвідчення, по правовідносинах, де є державна реєстрація речових прав та похідних прав від права власності, які можуть в той чи інший спосіб обмежити права неповнолітніх, малолітніх осіб або осіб, які потребують опіки та піклування, дотримання їх законних прав та інтересів з урахуванням тих повноважень, які надаються органам опіки і піклування. Звісно, ми говоримо це все, маючи на увазі те, що органи опіки і піклування будуть вирішувати ці проблеми, і вирішувати ці правові моменти в достойний і в законний спосіб, на це направлений цей закон законопроект. Звісно, можливо, він так само буде потребувати певної аргументації, певного уточнення. Навіть сьогодні у мене була розмова, я вже казав, з Нотаріальною палатою України, яка незрозуміла, чому саме ми делегуємо ці повноваження органу опіки і піклування, хоча, на мою думку, це абсолютно ясно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Чи є якісь запитання, чи можу надати слово одразу? Тоді надаю слово голові підкомітету Івану Романовичу Калауру.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Андрій Євгенович.

Я хочу сказати, що діти, особи, які обмежені у дієздатності, та недієздатні особи, вони беруть участь у цивільних правовідносинах через законних представників. І, власне, законні представники повинні, як зазначено в статті 71 Цивільного кодексу України, вони надають згоду на вчинення тих чи інших правочинів або від імені малолітнього вчиняються інші правочини за згадою органу опіки і піклування.

Як зазначено в пояснювальній записці, прогалини в законодавстві дозволяють законним представникам в той чи інший спосіб зловживати цими правами. І, власне, цей законопроект направлений на те, щоб нівелювати оці випадки, коли законні представники при вчиненні правочинів від імені малолітніх чи неповнолітніх, чи недієздатних осіб, вони... щоб нівелювати оці випадки зловживання правом. Ми сьогодні проводили засідання підкомітету з питань цивільного та адміністративного права, члени підкомітету, які брали участь в роботі підкомітету, виявили одностайне бачення про те, що цей законопроект не суперечить Конституції України. І за результатами обговорення було прийнято рішення, щоб рекомендувати цей законопроект включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України.

Але в мене є запитання до pana Ігоря. В чому, з позиції юридичної техніки, в чому доцільність в трьох законодавчих актах вводити одну і ту саму статтю одного і того самого змісту? Це перше.

Друге. Ми знаємо про те, що зараз розпочався процес рекодифікації, я не побачив цих пропозицій, які ви внесли, вірніше, оцей законопроект, ці положення закону...

НІМЧЕНКО В.І. Игорь, дай мне информацию по поводу... это же этот Дудык, он же в Харькове сидит.

_____. Еще не сидит.

КАЛАУР І.Р. Чому ви як автор цього законопроекту не подали пропозиції щодо удосконалення Цивільного кодексу в рамках цієї рекодифікації, яка відбувається?

Дякую.

ФРІС І.П. Дякую, Іван Романович, за запитання.

Дивіться, чому в трьох нормативно-правових актах? Тому що нам треба однакову позицію обрати в трьох нормативно-правових актах, де вирішуються питання, пов'язані з розпорядженням нерухомим майном або вчинення правочинів від імені малолітніх осіб, або за згодою законних представників, які вчиняються неповнолітніми особами. Якщо у нас буде дисонанс або один нормативно-правовий акт, який регулює вказані питання або встановлює, або обмежує права учасників відповідних правовідносин, буде говорити про одне, а другий буде говорити про інше, це буде колізія норм законодавства і будемо потім вирішувати, яку норму застосовувати безпосередньо при здійсненні.

КАЛАУР І.Р. Це можна зробити відсилочними нормами і не повторювати зміст в трьох статтях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович, давайте ми одному, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Є пропозиція, давайте це обговоримо після першого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Романович, я погоджуюся, ми ж зараз на попередньому розгляді знаходимося.

КАЛАУР І.Р. Добре.

ФРІС І.П. Погоджуюся.

КАЛАУР І.Р. Погоджуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, якщо нема інших пропозицій... Іван Романович, розглядали на підкомітеті?

КАЛАУР І.Р. Да, розглядали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ставлю на голосування проект висновку комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону № 5229 з наступним рішенням.

Обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення захисту права власності та інших речових прав на нерухоме майно, що належить дітям та підопічним особам (реєстраційний номер 5229), поданий народним депутатом України Фрісом Ігорем Павловичем.

Прошу підтримати та проголосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

16 – за, проти – 0.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за.

Тоді у нас: 17 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам запропоновані основний та альтернативні законопроекти. Це 5253: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" щодо удосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії.

Тут є як основний, так і альтернативний законопроекти. Хочу зазначити, що основний законопроект він підписаний практично всіма керівниками фракцій та депутатських груп, тобто, я так розумію, що це така спільна позиція. Ми знаходимося на стадії попереднього розгляду, є пропозиція обидва законопроекти включити до порядку денного сесії. Нема зауважень?

Тоді ставлю на голосування, ми окремо будемо голосувати за кожний висновок, щодо проекту Закону № 5253.

Обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" щодо удосконалення порядку зупинення та припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії (реєстраційний номер 5253), поданий народним депутатом Корнієнком та іншими народними депутатами. Прошу підтримати та проголосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Його нема зараз.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.
Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Нема.
Народний депутат Соболєв. Не бачу.
Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

16 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

І наступний висновок щодо альтернативного законопроекту 5253-1.

Обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" щодо удосконалення правового регулювання фінансування діяльності політичних партій (реєстраційний номер 5253-1), поданий народним депутатом України Устїновою та іншими народними депутатами України.

Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.
Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.
Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Нема.
Народний депутат Німченко Василь Іванович.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за. Дякую.
Народний депутат Совгіря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 15 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Ми, таким чином, завершили обговорення питань порядку денного. У нас залишився пункт "Різне". *(Шум у залі)*

Я так розумію, що це не до пункту "Різне", це, мабуть, до якогось...

ВЛАСЕНКО С.В. Кто его знает.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мабуть, це із засідання іншого...

(Загальна дискусія)

У мене є пропозиція. У нас є додатки до робочих груп наших, до чотирьох робочих груп. Я просто пропоную проголосувати для того, щоб ми могли залучати до робочих груп відповідно запропонованих учасників.

Робоча група з питань оптимізації Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України. Пропонуємо додати:

народних депутатів, долучити до роботи, Тарасенка, Кальченка;
міжнародних експертів проекту "Право-Justice" Берт Маан, Ремко ван
Рі, Едіт Целлер;

національних експертів цього ж проекту Роман Чумак, Луїза
Романадзе;

далі, координатор Донбаської регіональної ради з питань реформи
правосуддя Олена Фонова;

національний експерт Проекту Європейського Союзу Семен Кравцов;
координатор Дніпропетровської регіональної ради з питань реформи
правосуддя та суддя окружного адміністративного суду Дніпропетровської
області Андрій Рищенко;

помічник-консультант народного депутата України Петьовки Діденко
Антон Олександрович.

ВЛАСЕНКО С.В. Хто всі ці люди, крім пана судді і помічника-
консультанта народного депутата?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там є два народні депутати і експерти проекту
"Право-Justice".

ВЛАСЕНКО С.В. Хто їх призначив себе експертами? Чи вони самі себе
призначили експертами?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Експерти, які... проект визначає їх як власних
експертів. Є міжнародні експерти, є національні експерти.

ВЛАСЕНКО С.В. Національні експерти – це ви, пане голово,
припустимо. Ви відома людина, маєте досвід, авторитет, наші колеги, а от
прізвища, які ви назвали, я, чесно кажучи, ніколи не чув, я не розумію, хто ці
люди. Хто ці люди?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, якщо ви проти того, щоб вони були...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, я не проти, я хочу уточнити, хто ці люди, що вони зробили у своєму житті, що вони визнані експертами і ми повинні їх включати в якісь робочі групи? Просто щоб мені пояснили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є відповідний лист від проекту Європейського Союзу "Право-Justice", навіть там по двох різних робочих групах, де вони запропонували склад експертів, які б могли допомагати робочій групі.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто це люди з відомою репутацією, відомі, широко відомі фахівці у галузі – ну хто це? Я розумію, ви запропонували, я не знаю, професора Козюбру – я розумію про кого йдеться, там академіка Шемшученка – я розумію про кого йдеться, там Петра Мойсейовича Рабіновича, доктора наук, професора – я розумію про кого йдеться. А хто ці люди, от у мене просте питання, хто ці експерти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Експерти проекту "Право-Justice" – проект Європейського Союзу. Тобто ми можемо погодитися з тим, що відповідний проект їх визначив як власними експертами, ми можемо... або хтось може з цим не погодитися. Я так розумію, що робоча група це все ж таки площадка для напрацювань якихось там пропозицій для обговорення.

ВЛАСЕНКО С.В. Я погоджуюся з вами, пане голову, але спілкуватися треба з реальними фахівцями, які відомі принаймні юридичному загалу і коли ми розуміємо. А коли приходять молоді люди, у яких не досвіду, нічого і вони розповідають как космические корабли бороздят просторы Вселенной,

напевно, це не завжди є корисним, тому я запитую. Я ж не сказав, що я проти чи я за, я запитав, хто ці люди?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам зазначив, це міжнародні експерти проекту "Право-Justice" і національні експерти: Роман Чумак – адвокат, Луїза Романадзе – медіатор, причому вона дуже відома медіаторка, Олена Фонова – координатор Донбаської регіональної ради з питань реформи і правосуддя.

Якщо нема зауважень, пропоную проголосувати за включення цих осіб до складу робочої групи з питань оптимізації процесуальних кодексів. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Калаур.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

Народний депутат Новіков.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук – за.

Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте порахуємо скільки нас зараз. На жаль, 11 проголосувало. Давайте ми спробуємо.

_____. Когось треба підштовхнути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З тих, хто зараз, я бачу на екрані. Народний депутат Калаур є у нас з нами чи вже нема? А я не бачу. Ви підтримуєте включення до вашої робочої групи?

КАЛАУР І.Р. Да, я сказав "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не почув.

Тоді у нас є 12 голосів – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Наступна робоча група з підготовки законопроекту про зміни системи місцевих судів на території України у зв'язку з утворенням, ліквідацією районів.

Є пропозиція додати до складу робочої групи, тут ціла низка народних депутатів, в першу чергу це Безгін, Горовенко, Остапенко. Далі керівник Департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду Расім Бабанли, член Вищої ради правосуддя Наталія Краснощоківа і заступник голови Вищої ради правосуддя Олексій Маловацький, Голова Ради суддів України Богдан Моніч. І також міжнародні експерти проекту ЄС "Підтримка реформ юстиції і правосуддя в Україні "Право-Justice": Поліна Лі, Ред Мольєне із Литви, Карі Кісілайнен (Фінляндія), Ніклас Содерберг (Швеція). А також керівник Головного управління з питань судоустрою Директорату з питань правової політики Офісу Президента України Уляна Козуля.

Прошу проголосувати.

ФРІС І.П. Андрію Євгеновичу, я би теж хотів бути учасником. Для цього треба лист написати, чи можна..?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, от ми зараз можемо просто зі стенограми: додаємо народного депутата Фріса Ігоря Павловича. Нам легше, ніж всім.

Прошу проголосувати за це рішення.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний. Сергію Анатолійовичу, ви з нами?

Народний депутат Власенко.

Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін. За.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук. Микола Олексійович.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій. Не бачу.
Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Вельможний – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Почув.

13 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

І наступна робоча група щодо удосконалення законодавства про Конституційний Суд України. Пропозиція додати: виконавач обов'язків керівника Правового департаменту Секретаріату Конституційного Суду України Солоткий Сергій; заступник завідувача відділу юридичного аналізу конституційних подань та конституційних звернень Якимець Тарас Ігорович і науковий консультант судді Конституційного Суду України Ломейко Ірина Володимирівна.

Прошу проголосувати за це рішення.

СОВГИРЯ О.В. Можна репліку одну?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Перед тим. Дивіться, колеги, це представники Конституційного Суду, все-таки позиція Венеційської комісії, яка була висловлена у висновку Венеційської комісії, полягає в тому, що вже готовий законопроект має бути, скажімо так, проконсультований, отриманий якийсь зворотній зв'язок з боку Конституційного Суду. Я вважаю, що до певної міри це може свідчити про якесь втручання гілок влади у повноваження одна одної, коли на цьому етапі представники Конституційного Суду залучаються до роботи. Це перше.

Друге. В мене питання, цих осіб делегував хто, вони самі себе висунули чи Конституційний Суд якимось рішенням їх делегував? На підставі чого? Це рішення Секретаріату Конституційного Суду, яким чином ці особи потрапили в робочу групу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна.

На друге питання відповідаю. Це лист від заступника Голови Конституційного Суду України пана Сергія Головатого. Це перше. І друге. Щодо першого вашого питання. Це співробітники, це ж не судді Конституційного Суду, це співробітники апарату суду, тому тут...

СОВГИРЯ О.В. Андрій Євгенович, а лист, можна зрозуміти, про що там йдеться, це рішення суду, тому що все-таки Конституційний Суд – колегіальний орган і рішення він приймає колегіально. Чи це рішення одноособово заступника Голови Конституційного Суду?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цей лист підписаний заступником Голови Конституційного Суду України у відповідь на мій лист, як голови комітету, з пропозицією, надати представників, і підписаний він заступником голови Конституційного Суду України Сергієм Головатим. Лист є в мене, тобто я можу копію дати.

СОВГИРЯ О.В. Тобто рішення суду не приймалося з цього приводу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема жодної інформації.

СОВГИРЯ О.В. ...делегував ось цих осіб. Моя позиція: я проти такого залучення, можу одразу сказати. Чому, поясню.

Є дуже багато експертів, фахівців конституційного права, які можуть бути і мають бути залучені до роботи робочої групи. Конституційний Суд, по-перше, в даному випадку, я сказала, що можуть бути питання до стримувань, противаг до розподілу повноважень. Перше.

Друге. У мене запитання, яким чином, чому визначалися ці особи? Я, наприклад, знаю, що там за законопроектну роботу в Конституційному Суді відповідають і інші особи, які беруть активну участь в міжнародній

діяльності, в наукових заходах і так далі. У мене є запитання до вибору цих осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Володимирівно, це зрозуміло. Але це позиція, яку висловив заступник Голови Конституційного Суду. Це його пропозиція долучити цих осіб до складу робочої групи. А щодо інших пропозицій, якщо є фахові, професійні конституціоналісти, які хочуть бути долучені до складу робочої групи, я думаю, що ми як комітет це можемо підтримати. І на наступному засіданні цих осіб, цих спеціалістів включити до складу робочої групи.

Я бачу руки. Народний депутат Павліш, потім Власенко.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Я просто хочу поділитися своїми враженнями як голова іншої робочої групи, де ми також залучали і представників судової гілки влади. Хочу сказати, що нічого не бачу в цьому поганого. В будь-якому разі відповідно до законопроекту приймати рішення саме нам, народним депутатам. Але ж почути думки спеціалістів, які прямо пов'язані із судовою гілкою влади, я думаю, що буде непогано для самого процесу. Може тоді в чомусь вони також допоможуть. І в своїй роботі я більше похиляюся на те, що чим більше буде долучено людей до розробки і висловлення думок, тим краще може бути сам законопроект.

Тому, якщо надійшло таке повідомлення про включення цих осіб... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якись, я розумію, проблеми із зв'язком.

Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, колеги.

Сильно нагадує подвійні стандарти, бо ніхто не питав яким чином обрали представників в інші комісії, як вони туди потрапили, тут зненацька по Конституційному Суду виникли питання. Пан голова абсолютно чітко сказав, він відправив лист, отримав відповідного листа за підписом особи, повноваження якої ніким не ставляться зараз під сумнів. Це з одного боку.

З другого боку, я б хотів погодитися з паном Павлішем про те, що насправді це робоча група, яка нікого ні до чого не зобов'язує, це по великому рахунку круглий стіл, де буде обмін думками. Єдине, що коли там з'являються незрозумілі люди за цим круглим столом і починають, я ж кажу, розповідати, як космические кораблі бороздять простори Вселенной, це одна історія. Але якщо люди працюють у Конституційному Суді, очевидно, що вони розуміють проблематику і, очевидно, що їх треба заслухати. Притому, що їхня позиція не є обов'язковою ані для робочої групи, ані для підкомітету, ані для комітету в кінцевому випадку. Тобто це великий майданчик, і тим більше дивно це звучить, коли говорять, що все одно ми з ними будемо радитися, бо нам так порекомендувала Венеційська комісія, але радитися будемо колись потім, ну, нема в цьому логіки. Я думаю, що треба за це проголосувати і забути.

СОВГИРЯ О.В. Робоча група створена для удосконалення питання щодо добору суддів Конституційного Суду, наскільки я пам'ятаю. А нам запропонували, по-перше, я вважаю, що нам могли запропонувати фахівців, при всій повазі до тих, кого запропоновано, трішки вищого рівня хоча би.

ВЛАСЕНКО С.В. Могли, а могли ще нижчого запропонувати.

СОВГИРЯ О.В. Могли нижчого, хоча б голову чи заступника секретаріату Конституційного Суду. Але тим не менш, нам запропонований працівник відділу, який займається обробкою конституційних подань,

конституційних звернень і конституційних скарг. Яким чином ці особи мають відношення до добору суддів Конституційного Суду?

ВЛАСЕНКО С.В. Ольга Володимирівна, ми ж не задавали питання по... Я ж кажу, от я задав питання пану голові: що це за люди, яких нам запропонували в інші комісії. Хто вони такі? Чи вони мають якесь відношення? Абсолютно не зрозуміло. Нам сказали: ну, подали і подали листи, ви формально за це проголосували. Зараз якісь подвійні стандарти застосовуються.

СОВГИРЯ О.В. Ви задали запитання до тієї групи, яка вас цікавить. Я задала запитання...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, але дивіться, але трошки є, але є невеличка різниця, коли нам подають нунайм з незрозумілим записом "експерт" – це одна історія. А коли нам пишуть, що це співробітники Конституційного Суду, і лист підписала уповноважена особа, я ще раз підкреслюю, до повноважень якої немає жодних питань. Ну, нема ж питань до повноважень Головатого?

СОВГИРЯ О.В. Немає питань до повноважень, питання не в тому.

ВЛАСЕНКО С.В. Так от і виникають подвійні стандарти.

СОВГИРЯ О.В. Питання було в доцільності, по-перше.

А по-друге, питання до їх відношення до добору суддів Конституційного Суду.

ВЛАСЕНКО С.В. Звідки ви знаєте, може вони бриліантові фахівці. Це було питання Головатого визначити людей. Він визначив людей.

СОВГИРЯ О.В. Я пропозицію вислухала. Дякую. У мене є великі сумніви в доцільності...

ВЛАСЕНКО С.В. А ми зараз з вами розказуємо Головатому, як йому треба робити його роботу. Він краще нас знає, як йому робити його роботу. Голова комітету його запитав, він йому написав відповідь. Значить, він несе за це відповідальність. Якщо придуть фахівці не такої якості, то відповідно і голова комісії напише листа на Головатого і скаже: Сергію Петровичу, ви прислали людей неналежної якості, наступний раз присилайте нормальних. Все. І питання вирішене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Павліш до нас знову доєднався. Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Хотів тільки закінчити, що я... *(Не чути)* ...не бачу в цьому проблеми. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я тоді ставлю на голосування питання про те, щоб включити до складу робочої групи осіб, яких я зазначив.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгіря.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 – за, проти – 0, утримались – 0.

Так, і ще одна робоча група – це робоча група з питань забезпечення належного фінансування судової влади. Там є пропозиція від Асоціації правників України щодо включення координаторки законопроектної роботи Ольги Лопушанської. І я так розумію, що є ще пропозиції щодо персонального складу від голови робочої групи Сергія Демченка. Зараз я його ще раз доєднаю. Мабуть, він оголосить ще кілька пропозицій, ми всі їх разом проголосуємо.

Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, я тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, щодо складу робочої групи з питань забезпечення належного фінансування судової влади. Я так розумію, що є у вас додаткові пропозиції окрім пані Лопушанської. Правильно?

ДЕМЧЕНКО С.О. Зараз, хвилинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене є лист, якщо вам не зручно, я можу зацитувати.

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо можна, да, тому що не дуже зручно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді... Це ті пропозиції, які були подані народним депутатом Демченком, головою робочої групи.

Максимішин Станіслав Трохимович – перший заступник голови Служби судової охорони;

Іщенко Олександр Петрович – заступник начальника відділу Національної школи суддів України;

Крінська-Шарай – директор Генерального департаменту з питань політики оплати праці та функціонального розвитку державної служби НАДС;

Биструшкін Олександр Олександрович – заступник голови секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів;

Доморослий Роман Валентинович – виконуючий обов'язки начальника управління планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку та звітності Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Є пропозиція, давайте проголосуємо за включення...

Да, Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. В мене питання до Сергія Демченка. А ви можете сказати, скільки зараз вже членів робочої групи з цими...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, їх досить багато, але я б не став обмежувати. Це моя позиція. Але якщо народні депутати мають іншу, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, що ви сказали?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я відповів: 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За нашою інформацією, дещо більше.

ДЕМЧЕНКО С.О. Можливо, більше, але щонайменше 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щонайменше 15, це так, ви заокруглили.

Володимир Ватрас.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вам скажу, чому така велика кількість різних представників з органів влади. Тому що у нас, на жаль, недофінансування судової системи – не тільки суди, в нас питання, пов'язане з іншими. Наприклад, з органами суддівського врядування, наприклад, із судовою охороною в нас пов'язані питання ці, з Вищою кваліфікаційною комісією суддів.

І я запрошую колег на засідання робочої групи, я думаю, що ви впевнитесь в тому, що, на жаль, проблема наскрізна і вирішувати її лише щодо окремого суду якогось – це не вирішення проблеми і ми її не вирішимо.

Що ми здійснюємо на сьогоднішній день. Ми здійснюємо наближення коштів, перерозподіл коштів. Ми передбачили додаткові кошти в державному бюджеті, я сподіваюсь, що ми залі це проголосуємо. Ми дивимося, яким чином, хто отримував кошти і які є залишки, і чи дійсно ці залишки можуть бути використані на заохочення. Тобто є, наприклад,

питання до деяких з інституцій, я не буду казати, про які саме йде мова, і чи вони дійсно мають якісь логічні підстави для того, щоб застосувати заохочення. Або ці кошти ми можемо перерозподілити для того, щоб виплатити заробітну плату працівникам судів. І так далі, так далі.

Національна школа суддів – такі ж питання. Чому Національна школа суддів, наприклад, маючи в штаті відповідних кваліфікованих осіб, працівників, вони майже по усім питання залучають сторонніх осіб за додаткову оплату – також питання є незрозумілим. Задля цього необхідна участь безпосередньо представника Національної школи суддів. І так далі і так далі.

Робимо насамперед аудит всього повністю фінансування органів судової влади і пов'язаних з ними, тому і така велика група. І я вам скажу, що ще і не вистачає деяких осіб, до яких запитання. Інколи особи запрошуються просто на одне засідання, ми їх не включаємо до складу робочої групи. Але там, де питання йде про те, щоб в когось забрати кошти або комусь додати, то ця особа має бути присутня і бути членом робочої групи, щоб захистити відповідні позиції. Десь так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Володимир Ватрас просив слово.

ВАТРАС В.А. Дякую.

Шановні колеги, я з Сергієм Олексійовичем Демченком погоджував також залучення до складу робочої групи заступника голови господарського суду міста Києва Босого Вадима Петровича. Я не почув, чи прозвучало його прізвище, мабуть, ні.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, я підтверджую, було таке. Нам дуже необхідний даний учасник робочої групи, є дуже цікаві ідеї задля подальшої роботи фінансування судової системи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді...

_____. *(Не чути)*

ВАТРАС В.А. Босий Вадим Петрович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від ДСА у нас Чорнуцький.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, від ДСА у нас є Гізатуліна і заступник ще один. У нас достатньо від ДСА.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, там Чорнуцький в іншій робочій групі. Від ДСА, безумовно, є представники.

Шановні колеги, я пропоную, поки ще є кворум, проголосувати за те, щоби включити до складу робочої групи тих, кого я зазначив і народний депутат Ватрас.

Народний депутат Бабій. Прошу голосувати за це.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.
Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.
Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І доєднується народний депутат Божик.

В нас є 13 голосів. Поки Валерій Іванович доєднується, рішення прийнято. 13 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Від мене все в пункті "Різне". Шановні колеги, Сергій Демченко просив слово, але з урахуванням того, що ми, в принципі, вже 3 години 50 хвилин працюємо, Сергій Олексійович...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дуже коротко тоді, колеги. Але питання дійсно важливі. На мою думку, навіть важливіші, ніж ті, що в нас в порядку денному. Давайте по черзі.

Ну, перше питання - давайте з Конституційного Суду України. Вже багато було сказано сьогодні, оскільки розглядався профільний законопроект. Я хотів би звернути увагу на принципове питання, що завтра буде з Конституційним Судом в розрізі прийняття рішень, чи спроможний він сьогодні приймати рішення, чи взагалі ми з вами втратили цей орган на відповідний час, і я думаю, що цей час, можливо, майже до кінця цього року.

Що це означає. Це неможливість отримання висновків Конституційного Суду по законопроектах, пов'язаних зі змінами до Конституції, наприклад, і питання щодо конституційності законопроектів.

Я пропонував би все-таки, незважаючи на те, що зараз немає інформації в керівника профільного підкомітету, відповідної, щоб доповісти ці питання, надати пропозицію все-таки, щоб керівник підкомітету профільного підготував...*(Не чути)*

СОВГИРЯ О.В. ...*(Не чути)* Я не зобов'язана відповідно до своїх повноважень її зараз обговорювати і доповідати, тому не перекручуйте, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, тоді я просив би...

СОВГИРЯ О.В. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. ... якщо цю інформацію ми не можемо...

СОВГИРЯ О.В. ...*(Не чути)* ви так само як народний депутат можете отримати до неї доступ. Але просто обирайте вирази, які ви зараз застосовуєте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Добре. Тоді, колеги, я прошу, якщо пані Ольга погодила мене, я готовий це зробити. Мені необхідно тоді, щоб комітет мене уповноважив таку можливість здійснити, щоб я від імені комітету тоді цю інформацію надав на наступне засідання комітету, її підготував. І я тоді готовий захистити те чи інше рішення в даному напрямку. Це варіант також...*(Не чути)* від роботи ніколи не відмовлявся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не зрозумів, які вам потрібні повноваження, для отримання якої інформації?

ДЕМЧЕНКО С.О. Щоб комітет мене уповноважив, щоб з'ясувати на сьогоднішній день ситуацію, як працює Конституційний Суд, наскільки на сьогоднішній день... *(Шум у залі)*

Я перепрошую, там хтось хоче щось сказати, мене перебивають. Я просто не розумію, хто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, продовжуйте, завершуйте, будь ласка, що ви хотіли...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ще раз кажу, на мою думку, є висока загроза того, що у нас Конституційний Суд не буде приймати рішення достатньо довгий час. Чому це, я обґрунтовую. Крім сьогоднішньої ситуації, яка склалася з призначеннями, звільненнями, відповідними суперечками і так далі, внаслідок чого є перепони щодо роботи Конституційного Суду, ми розуміємо, що завтра в нас не буде можливості швидко дообрати нових суддів Конституційного Суду і заповнити відповідні вакансії. Оскільки у нас є відповідні зобов'язання зараз, які вже публічні, міжнародного характеру, є відповідний висновок Венеційської комісії, яка звернула увагу, що добір суддів Конституційного Суду можливий лише по новій системі, яку зараз пропонується за участю, скажімо так, консультативних органів, які будуть надавати нам відповідні висновки: питань доброчесності і так далі.

Крім того, в нас є питання, пов'язане з тим, що не можуть бути представниками, чи, перепрошую, кандидатами в Конституційний Суд відповідно до рекомендацій Венеційської комісії – це діючі депутати Верховної Ради України.

Всі ці питання, вони на сьогоднішній день дуже актуальні. Якщо ми будемо очікувати, що коли нас в голову хтось клюне, що настане взагалі капець з роботою Конституційного Суду, то, перепрошую, у нас буде гірше тоді становище і ми нікому не зможемо сказати, чому ми довели до такої ситуації, нічого не приймали, ніяких рішень з цього приводу.

Тому я прошу на сьогоднішній день, якщо цю інформацію, як в дійсності на сьогоднішній день відбуваються засідання в Конституційному Суді, чи є спроможність приймати відповідні рішення, надавати висновки Конституційного Суду, якщо ніхто не може на сьогоднішній день надати цю інформацію або з якихось інших причин ми не можемо її отримати, я вважаю є необхідним її підготувати. Готовий самостійно зі свого боку це підготувати, якщо комітет так вирішить. Будь ласка, я пропоную саме таке рішення, якщо мене або іншу особу уповноважувати підготувати цю інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, зі всією повагою... Я зараз надам, Ольга Володимирівна, вам слово. Зі всією повагою, ви як народний депутат можете отримати інформацію самостійно і цю інформацію розповсюджувати як серед членів комітету, так і в інший спосіб. Я тут не вважаю...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вважав, що ця ситуація стосується не тільки одного народного депутата Демченка, а вона стосується взагалі... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я ж вас не перебивав. Давайте все ж таки для того, щоб ми говорили по одному.

Ви висловили свою пропозицію. Я не бачу в цій пропозиції... тобто я не підтримую цю пропозицію, щоб уповноважувати члена комітету на отримання інформації від Конституційного Суду, яка, в принципі, є доступною для будь-якого народного депутата, частина цієї інформації – для будь-якого громадянина, тому що дійсний склад суду всім відомий і він не потребує якогось уточнення, тим більше, на мій погляд, якихось там повноважень з боку комітету. Тому я не вважаю, що комітет має надавати повноваження щодо отримання якоїсь інформації від Конституційного Суду України, яка і так є доступною для будь-якого народного депутата України, і ви можете цю інформацію отримати самостійно.

Ольга Володимирівна, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Олексійович, якщо би ви дійсно системно відстежували роботу Конституційного Суду, ви би помітили, що буквально сьогодні на сайті Конституційного Суду з'явилася інформація, яка там, до речі, з'являється щомісяця, згідно з якою Конституційний Суд виклав підсумки своєї роботи за попередній місяць – за березень.

Я вам повідомляю, у березні 2021 року в Конституційному Суді відбулося 16 пленарних засідань і 9 засідань Великої палати. Йде повністю звіт про прийняті ухвали, інші рішення на засіданнях Конституційного Суду, звіт про діяльність Першого сенату, Другого сенату. Було проведено 11 засідань колегій Конституційного Суду, постановлено 19 остаточних ухвал про відмову у розгляді справи. Надійшло 1 подання, 1 звернення, 46 конституційних скарг.

Я вибачаюсь, яка ще інформація про діяльність Конституційного Суду вам потрібна? Конституційний Суд працює в штатному режимі.

ДЕМЧЕНКО С.О. От бачите, тобто можливо надати інформацію, коли є бажання, правда?

СОВГИРЯ О.В. Конституційний Суд працює в штатному режимі. Дивіться, по-перше, я категорично проти...

ДЕМЧЕНКО С.О. Зрозуміла ваша позиція, я хотів це і почути.

СОВГИРЯ О.В. Сергій Олексійович, я не закінчила.

Я, по-перше, проти таких випадів в свою адресу у вигляді "коли є бажання". Бажання може бути у вас, і ви теж можете відкрити сайт Конституційного Суду. Якщо це у вас, вибачте, бажання виникає раз в півтора року, то це інша справа. Я займаюсь цим дійсно системно.

Інформація, будь ласка, вичерпна надана. Що ще потрібно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Ми частково це питання обговорили під час обговорення відповідного законопроекту. На відміну від шановної колеги Ольги Володимирівни, я не вважаю, що Конституційний Суд працює в штатному режимі. Слава богу, що запрацював сайт Конституційного Суду, це слава богу. Тому що останні декілька днів, ви знаєте, що сайт не працював, до нього не було доступу. Слава богу, що цю проблему подолано. Але ключова проблема полягає в тому, що Конституційний Суд працює не в штатному режимі, і це розпочалося з літа минулого року. На Конституційний Суд здійснюється системна атака, і про це треба говорити.

І я вважаю, що ми як Комітет правової політики повинні це обговорити в рамках питання порядку денного, не в "Різному", не в останній момент, коли у нас дійсно уже три... майже чотири години ми працюємо, уже у всіх трішки втома є від роботи, і це нормально. Але нам просто треба перебороти оцей страх, бо я вважаю, що панує страх, хто би зараз що не говорив, панує страх. Бо є позиція Президента, вірніше, є позиція, яка нав'язана Президенту, от я би так сказав.

Я щиро вірю в те, що Президент просто введений в оману тими людьми, які його вводять в оману, от я так скажу. Розумієте, тому що видавати такі укази – це некоректно, неправильно. Що б зараз хто не говорив, але в глибині душі кожен розуміє, що це неконституційні речі, кожен розуміє.

Тому оце ми маємо обговорити. Хочемо обговорити в закритому режимі – давайте обговоримо в закритому режимі, це теж, до речі, позиція. Не вийдемо ми ні на яке рішення, ну, це теж позиція. Це теж позиція. Але давайте на наступному засіданні обговоримо цю ситуацію, тому що ситуація

екстраординарна, коли де-факто Конституційний Суд заблокований. І якщо так буде продовжуватись, це закінчиться або... я не хочу використовувати слово "узурпація", не хочу, але точно якимось неприродним контролем з боку Офісу Президента над Конституційним Судом, як уже це неодноразово бувало в історії України. Це ні до чого хорошого не приводило. Нам треба про це поговорити чесно, спокійно і відверто. Давайте в закритому режимі проведемо таке засідання або розглянемо це питання в закритому режимі, я не проти. Давайте домовимося, що ми, розглянувши це питання в закритому режимі, не будемо публічно посилатися на виступи, заяви під час розгляду цього питання. Давайте так поговоримо, нема жодних питань. Але ця дискусія потрібна, колеги, ця дискусія реально потрібна. Зараз просто відрепортувати: "Президент молодець, все законно, все..." Ну, я просто хочу нагадати, я такі самі реляції... От я, коли слухаю, при всій повазі до pana Федора Веніславського, коли він говорить про те, що все конституційно, ну, він так само говорив про 1008, точнісінько так само. Він точнісінько так само говорив про президентський законопроект про розгін Конституційного Суду, він говорив: "Все законно, все хорошо". Ну, о'кей... Але це вже виглядає, ну, навіть не смішно, це вже дуже сумно.

Тому моя пропозиція: включити це питання на наступне засідання, саме питання, провести розгляд цього питання в закритому режимі. Якщо вийдемо на рішення – значить, вийдемо; якщо не вийдемо, ну, значить, не вийдемо, значить, така наша доля. Але я буду пропонувати домовитися про те, що ми не будемо посилатися на те, хто що говорив під час розгляду цього питання в закритому режимі. Ну, ми насправді не маємо на це права, бо якщо засідання закрите, то розголошувати... або питання розглядається в закритому режимі, публічно посилатися на це неможна. Тому я би так пропонував. Але обговорити це треба, це нам треба в першу чергу, повірте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, я пропоную це в робочому порядку, цю дискусію, продовжити. Я почув те, що ви сказали.

Микола Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Шановні колеги, у мене є зустрічна пропозиція. Відкриваємо Закон України "Про комітети Верховної Ради" і читаємо: "Статус та завдання комітетів Верховної Ради. Комітет Верховної Ради утворюється з числа народних депутатів для здійснення законопроектної роботи".

Шановні колеги, давайте ми на комітеті будемо здійснювати законопроектну роботу. А давати оцінку, виступи, клопотання, хвилювання будемо здійснювати в інших режимах: в режимах міжфракційних... *(Не чути)* якогось роду депутатських груп і так далі. Будь ласка, для цього є інші форми здійснення депутатської діяльності. А в комітеті, будь ласка, давайте будемо займатися законопроектною роботою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Микола.

Зараз шоста година. Я пропоную закруглятися, тому що дійсно 4 години без перерви – це досить складно.

ВЛАСЕНКО С.В. Навіть в КПК кожні дві години допиту перерва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О! Але ми, ви знаєте, ми ж не той комітет, який з КПК працює. *(Шум у залі)*

ВЛАСЕНКО С.В. ...не ты выбираешь присягу - присяга выбирает тебя. Не ми працюємо з КПК - КПК працює з нами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мабуть, у вас більше досвіду.

ВЛАСЕНКО С.В. Сто процентів! Досвіду політичних репресій і роботи з КПК в мене трішки є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Сергій Олексійович, я пропоную...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дякую. Я насамперед задоволений тим, що сказала пані Ольга в цьому питанні. І мені достатньо її позиції, інформації, щоб розуміти, ну, щонайменше позицію підкомітету, що на сьогоднішній день все в порядку з Конституційним Судом.

Друге питання у мене пов'язане з тим, що законопроект 3711-д. Колеги, ми всі з вами вже розуміємо, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я дозволю собі перебити. Наразі таблиця сформована, є підкомітет, він опрацьовує правки, є час, наступний тиждень, для того, щоб з цими правками попрацювати. Просто давайте ми на цьому поставимо крапку з 3711...

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто ми на наступному тижні вже виносимо на комітет?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, чи ми встигнемо до наступного тижня. Наступний тиждень в нас комітетський. Підкомітет працює, всі можуть долучитися до цієї роботи. Просто не вважаю за потрібне це робоче питання обговорювати зараз на засіданні комітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я просив би просто прискорити цю роботу, оскільки, ще раз кажу, питання більш ніж нагальне на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми всі розуміємо пріоритетність цього завдання.

І щодо Закону про внесення змін до Закону про держбюджет. Ви проінформували, в мене є така пропозиція...

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я хотів би...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...попрацювали з нашими фракціями і підтримали дофінансування судової влади. Це те, що напрацювала робоча група під керівництвом Сергія Олексійовича спільно з Міністерством фінансів. Тому...

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голову. Саме це і хотів запропонувати колегам, щоб вони підтримали через свої фракції, в бюджетному комітеті щоб якнайшвидше було проголосовано в зал цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Я думаю, що ви ж зможете скинути в загальний чат номер законопроекту.

ДЕМЧЕНКО С.О. Обов'язково, я скидав, ще раз скину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...зі своїми фракціями попрацювати, тому що ми всі разом завжди голосуємо за належне фінансування судової влади, зараз є можливість дофінансувати. Я думаю, що це наше, в принципі, завдання як комітету – підтримати цю пропозицію, незважаючи на фракційну приналежність.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, мова йде про 600 мільйонів гривень. Вони дійсно необхідні на сьогоднішній день, вже на вчорашній день були необхідні судовій системі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Я хотів би всім подякувати сьогодні за плідну роботу. І оголошую засідання комітету закритим. Дякую всім.